

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200589

UNIVERSAL
LIBRARY

ಮು ದ್ಧ ನ ಮಾ ತು

ಬರೆದವನು
“ ಆನಂದಕಂದ ”

COPYRIGHT
ಪಿ. ಟಿ. ಐ. ಬುಕ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿ
ಬರವಣಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಫೀನಿಕ್ಸ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಹೌಸ್,
ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

1927

ಪ ರ್ತಿ ವಿ ಡಿ ಯು

೧. ಗುಮ್ಮ
೨. ತೊವೆಮುಡಿಲು
೩. ನಿದ್ದೆ
೪. ಹಂಚಿಕೆ
೫. ಮಂದಿಯಕಾಟಿ
೬. ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಟಿ
೭. ಹುಡುಗತನ
೮. ಹುಡುಗರಾಟ
೯. ತೊಡವು
೧೦. ಹಕ್ಕಿಮರಿ
೧೧. ಆರಕ್ಷ ಈರಕ್ಷ
೧೨. ಹಾಸಿಗೆ
೧೩. ಇರುಳು-ಕತ್ತಲೆ
೧೪. ನೇಸರು
೧೫. ಕಿಡಿಗೇಡಿ
೧೬. ಹೂಮಾಲೆ
೧೭. ಅಡಾಡಬುತ್ತಿ
೧೮. ಅಕ್ಕನ ಕಾಟ
೧೯. ಅಲೆದಾಟ
೨೦. ಹೆಮ್ಮೆ-ಮುಳಸು

೨೧. ಬಡವೆ
೨೨. ತಿರುಕರಮುದಿಕೆ
೨೩. ಕುರುಡ ತಿರುಕ
೨೪. ನಾನೊಲ್ಲೆ !
೨೫. ನಿದ್ದೆ-ಮುಡ್ಡು
೨೬. ಹೂದೋಟಿ
೨೭. ನಾನೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲೆ !
೨೮. ಮುಗಿಲ ಹೂ
೨೯. ಕೂಗು-ಹುಡುಕು
೩೦. ಬೆಳದಿಂಗಳು
೩೧. ದೇವರಗುಡಿ
೩೨. ಹೆದರಿಕೆ
೩೩. ನಾನು-ಅಕ್ಕ
೩೪. ಹೇಗೆ ಬರಲಿ ?
೩೫. ನೀನೆ ಬೇಕು !
೩೬. ಮಲೆಯ ಮರ
೩೭. ನಿನ್ನ ನಡತೆ
೩೮. ದೀವಳಿಗೆ
೩೯. ಹಾಡು
೪೦. ಒತ್ತು-ತತ್ತು

ಮುನ್ನುಡಿ

—

ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಕವಿಭೂಷಣ ಬೆಟಗೇರಿಯವರು ಈ ಕಾವ್ಯದ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನನಗೆ ಉಂಟಾದ ಅತಿಶಯವಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆನು. ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಮುದ್ದಿಡುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿರಿಯ ಗೆತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅದರ ತಾಯಿ ಎತ್ತಿಕೋ ಅಕ್ಕಾ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಕಾವ್ಯದ ಮೇಲಣ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಿಂದಲೂ ಅವರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದಲೂ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆನು.

ಈ ಕಾವ್ಯವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸಮಾದರಿಯದು. ಮಕ್ಕಳೆಂದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟು. ತಂದೆತಾಯಿಯಾದವರೆಲ್ಲ ಬಂದು ಸಲವಾದರೂ ತಮ್ಮ ಮಗು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನೋ ಆಡಿದ ಆಟವನ್ನೋ ಇತರರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸಂತೋಷ ಪಡುವರು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಮಾತನ್ನೂ ಆಟವನ್ನೂ ಒಂದುಕಾಲ ನೆನಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ತಂದೆಯಾಗಲಿ ತಾಯಾಗಲಿ ಅಪೂರ್ವ. ಅದನ್ನು ಬಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸುವವರಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಣ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರವಾದ ಕೆಲವು ವರ್ಣನೆಗಳುಂಟು. ಅವು ಕಾವ್ಯದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ದಾಸರು ಬರೆದ ಬಾಲಕೃಷ್ಣಪರವಾದ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಕಾ ವಿನೋದದ ವಿಷಯವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾವ್ಯಗಳೇ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮಾತು ಆಟದ ರೀತಿನಿ ಬಂದ ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಮಾನ್ಯದ ಮಾತೂ ಆಟವೂ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ವಸ್ತುವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ

ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನೂ ಕನಿಕರವನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಸಹಜವಾದ ವರ್ಣನೆಯು ರಸಾತ್ಮಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯುಂಟು ; ಅವನ್ನು ಹಾಗೆ ವರ್ಣಿಸುವ ಕೃತಿಯು ಕಾವ್ಯವಾಗುವುದು. ಈ ವಸ್ತುವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ. ಕವಿ ಭೂಷಣರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾವ್ಯದ ವಸ್ತು ಮುದ್ದನ ದಿನದಿನದ ಆಟಪಾಟವಾದದ್ದರಿಂದ ಕಾವ್ಯದ ಭಾಷೆಯೂ ವೃತ್ತವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿವೆ. ಮುದ್ದನಾಡಿದನೆಂಬ ಮಾತು ಅವನ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಸಮಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಹಾಸ್ತಂಭರಾದಿ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಏನೆಂದನೆಂದು ಬರೆದರೆ ಮಾತು ಮುದ್ದನದಾಗಲಾರದು ; ಮುದ್ದನ ಮಾತಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೇರೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಮಗುವಿನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸೊಗಸು ಅದರ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ರೀತಿಯನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಸ ಪದಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪದಸಂಧಿಯೂ ದೂರ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ತೊದಲೂ ಚೆನ್ನವೇ. ಆ ತೊದಲನ್ನೂ ಬರೆನಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೀತು. ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲವೆನ್ನಿ, ಮಾತಿನ ಸರಳತೆಯನ್ನಾದರೂ ತರಬೇಕು ; ಮಗುವಿನ ಭಾವನೆ ಎಷ್ಟು ಅಚ್ಚವೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅದು ಆಡುವ ಮಾತಿನ ರೀತಿಯ ಅನುಕರಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲಿ ರೀತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಸದು. ಈ ಕೆಲಸ ಚಿತ್ರದ ಕೆಲಸ. ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವುದು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಮಗುವಿನ ದಿನದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ ; ವೃತ್ತವು ಅದನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಒಂದು ಕನ್ನಡದ ವೃತ್ತವಾಗಿದೆ.

ಈ ವೃತ್ತವು ಕನ್ನಡದ್ದೇ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳುವುದು ನಿಜ. ಹೌದೆಂದೇನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದು ಹೇಗೆಂದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಈ ಮುನ್ನುಡಿ

ಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಪಜ್ಜಿಗಳು ಪ್ರಾಯಶಃ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಷಟ್ಪದಿಯ ಸಣ್ಣಪಜ್ಜಿಗಳು. ಪದ್ಯ ಆರು ಪಾದಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ; ಚೌಪದಿ ಅಷ್ಟಪದಿಗಳಂತೆ ಅಥವಾ ರಗಳೆಗಳ ವೃತ್ತಗಳಂತೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವುದು. ಆದರೆ ಆ ನಡೆ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ, ಓದಿಗೆ ಹಿತವಾಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ಅದು ಭಂದಸ್ಸಿನ ಮೂಲಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಪದ್ಯದ ಕಟ್ಟಡ ಹಿಂದಿನ ಕವಿಗಳದ್ದಲ್ಲ ; ಆದರೆ ಅದರ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಅಚ್ಚಿನದೇ.

ಇನ್ನು ಕಾವ್ಯದ ಗುಣಕಥನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಈ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬಿಳಿಯಿಸಲು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಓದುವವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡೇ ಇದಾರೆ, ಅವುಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಆಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದ ಪಟ್ಟಿದಾರೆ ; ಅವು ಅಳುತ್ತಿರಲು ಮರುಕಗೊಂಡು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಈ ಎಳಸಾದ ಮನಸ್ಸು ಈ ಕಠಿಣವಾದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರಲೇಕೆ ? ಇಲ್ಲಿ ಬಿಳಿದು ಜಿರುಸಾಗ ಬೇದಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲೇಕೆ ?—ಒಂದು ಯೋಚಿಸಿರುವರು. ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕೊನೆ ತಿಳಿಯದೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನೊಂದಿರುವರು. ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಓದುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೀತಿವಂತರಾದ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತು ಆಟವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದರೂ ಸರಿಯೆ ; ಮಕ್ಕಳ ಮಾತಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡದವರು ತಮ್ಮ ಮಗುವೂ ಇಂತ ಮಾತನ್ನಾಡುವುದೇನೋ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಮನದಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೂ ಸರಿಯೆ ; ಯೋಚನಾ ಪರರು ವರ್ತಮಾನ ಕವಿಯಂತೆ ಇದರಿಂದ ಹೊಸ ತತ್ವದ ಕಟ್ಟಡ ವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಾದರೂ ಸರಿಯೆ ; ಇಲ್ಲವೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಮಗುವೆಂದೂ ದೇವರನ್ನು ತಾಯೆಂದೂ ನೆನೆದು ತಾವು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಸುಖದುಃಖದ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಮುದ್ದನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಸರಿಯೆ ; ಅವರು ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆ

ದಂತಾಯಿತು. ಆಗ್ಗೆ ಕವಿಯು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು.

ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಓದುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಕವಿಯು ತಾಕೂರರವರ ಕ್ರಿಸೆಂಟಾ ಮೂನಾ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಇದನ್ನು ಜರೆದಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾಸಿಸುವ ಸಂಭವವುಂಟು. ತಾಕೂರರಂಥ ಹಿರಿಯರ ದೀಪದಿಂದ ತಮ್ಮ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರೂ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕವಿಭೂಷಣರು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕಲಿತವರಲ್ಲವೆಂದೂ ಒಂಗಾಳಿಯನ್ನರಿಯರೆಂದೂ ನಾನು ಕೇಳಿದೇನೆ. ಅವರು ಕ್ರಿಸೆಂಟಾ ಮೂನಾ ಎಂಬ ಈ ವಿಷಯದ ಕಾವ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಕಾವ್ಯವು ಅನುಕರಣದ ಫಲವಲ್ಲ ; ಕವಿಯ ಹೃದಯದಿಂದ ಒಂಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೇನೂ ಅಶ್ಚರ್ಯ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೆ? ಅವು ಆಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಯಾರೂ ನಲೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಈಚೆಗೆ ಸೈಬವಾದ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕಾಣದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತದ ದುರಸನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿಯೊಬ್ಬನು ಒಂದರೂ ನಮಗೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲದಿಂದ ಸೈಬವಾದ ಕಾವ್ಯ ಎಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ವಸ್ತುವಾದ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಶೂನ್ಯತೆ ಒಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಅನುಭವವು ನಿತ್ಯವಾದುದು, ಸರ್ವಜನ ಸುಲಭವಾದುದು. ಬೇರಿದೊಂದು ಕಾವ್ಯವಾಗಲು ಅದು ಸದಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಥಮ ಸಂ||

ಅನಾಥ ಬಹುಳ ಪಂಚಮಿ.

}

ಶ್ರೀನಿವಾಸ.

ಮು ಧ್ವ ನ ಮಾ ತು

ಗುಮ್ಮ

“ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ನಡೆ ! ನಿನ್ನನಾಟಕ್ಕೆ ”
ಬಿರಿನುಡಿಗಳಿಂದಿಂತು ಅಕ್ಕಹೇಳಿದಳನಗೆ
“ ಕರೆದು ಕೊಳದಿರಲು ನಿನ್ನೆಲ್ಲ ಆಟವನು
“ ಮುರಿದು ಬಿಡುವೆನು ” ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆನು.
“ ಮುರಿದ ಕೂಡಲೆ ಗುಮ್ಮ ಬರುವನವ ನಿನ್ನನ್ನು
“ ಮುರಿದು ನುಂಗಲು ” ಎಂದು ಅಕ್ಕನಂಜಿಸಿದಳಾ !
“ ಗುಮ್ಮ ಬಂದರೆ ಅವುನೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವೆನು ”
ಎಂದು ಅಕ್ಕನಿಗೆ ಮರುವಾತನಾಡಿದೆನು.
“ ಅಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕೇನು ಅಂಜಿಕೆಯೆ ಆತನಿಗೆ ?
“ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಬರಲು ಬಲ್ಲನಾ ಕರಿಗುಮ್ಮ ”
ಇಂತು ಹೇಳಿದಳಕ್ಕ ನನ್ನನಂಜಿಸಲು
ಚಿಂತೆಮಾಡದೆ ನುಡಿದೆ ಗಟ್ಟಿಮನಸಿನೊಳು.
“ ಅವು ತೊಡೆಯೊಳಗಿರಿಸಿ ತನ್ನ ಮುಂಜೆರಗಿಂದೆ
“ ನನ್ನ ಮೆಯ್ಯನು ಮುಚ್ಚಿ ಮರೆಮಾಡುವಳು ” ಎಂದೆ
“ ಅಂತು ಮಾಡದೊಲು ಅವುನಿಗೆ ಹೇಳುವೆನು ”
ಇಂತಕ್ಕನೆನಲಂಜಿ ಓಡಿ ಬಂದಿಹೆನು.
ಗುಮ್ಮನಿಲ್ಲಿಯು ಬಂದರಾಗ ತೊಡೆಮಡಿಲಲ್ಲಿ
ಅವು ನೀನೆನ್ನ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇಲುದುವ
ಹೊದ್ದಿಸುತೆ ಮರೆಮಾಡಿ ಮುಚ್ಚಿಡುವೆಯೇನೆ ?
“ ಮುದ್ದನಿಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಡೆ ” ಎಂದೆನುವೆಯೇನೆ ?

ತೊಡೆಮಡಿಲು

ಎನಿತು ಕೋಮಲ! ಎನಿತು ಮಿದು! ನಿನ್ನಮೆಯ್ಯಿಹುದು ?
ಎನಿಸುವುದು ನನಗೆ “ ಮೂಳೆಗಳಿಲ್ಲವೋ ”! ಎಂದು
ಒರಗಿಕೊಂಡಿರೆ ನಾನು ಅಕ್ಕನಾತೊಡೆಗಳೊಳು
ಬಿರುಸುಬಿರುಸಾಗಿ ಅಕೆಯ ಕಾಲ ಮೂಳೆಗಳು
ಮೆಯ್ಗೆ ಚುಚ್ಚಿತೆ ನೋಯಿಸುವವು ಮೊನೆಮುಳ್ಳಿನೊಲು
ನಿನ್ನ ತೊಡೆಮಡಿಲೆನಿತು ಮೆಲ್ಲತಾಗಿಹುದೆ ?
ನನ್ನಂಚೆಗರಿಯ ಗಾದೆಯ ಹಿಂಚಿಸುವುದೆ !
“ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾಂದಳಿರ ಹಾಸು ಮೆಲ್ಲತು ” ಎಂದು
ಒಳ್ಳೆ ಹೊಗಳಿದೆ ಕತೆಯ ಹೇಳುತಿರೆ ನೀನಂದು,
ಒಲ್ಲೆನಮ್ಮಾ! ಬೇಡ! ಅವುಗಳೆನಗೆಂದೆಂದು,
ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯಿಂದೆ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲವೂ ಎಡವೆಂದು
ನನ್ನ ಬಗೆಗೇನೊ ಕಾಣುತ್ತಲಿಹುದೆ ! ಇಂದು.
ಪಡುಗೆಯನು ನಿನ್ನ ತೊಡೆಮಡಿಲಂತೆ ಮಾಡಿಸಲು
ಒಡವೆಗಳು ಏನೇನು ಬೇಕೆಂಬುದನು ಹೇಳು !

ನಿದ್ದೆ

ಅಮ್ಮ ಎಂತವಳೆ ನೀನು !

ನಿನ್ನ ತೊಡೆಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರಲು ನಾನು
ನನ್ನಿಯ ಹಾಯಾಗಿ ನಿದ್ದೆ-ಹೋಗುವೆನು.
ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿರೆ ನಾನು ಮಲಗಿಸುವೆ ಕೆಳಗೆ
ಎದ್ದು ಹೋಗುವೆಯೆ ನೀ ಮನೆಗೆಲಸಕೊಳಗೆ.
ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿಸೆ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸ ಕಾಣುವೆನು.
ಕಳವಳಿಸಿ ನಿದ್ದೆಯೊಳು ಖೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುವೆನು.
ಎಚ್ಚತ್ತು ಕಣ್ಣೆರೆದು “ ಅಮ್ಮ ” ಎನ್ನುವೆನು.
ಹುಚ್ಚನಾನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನು ಕಾಣದಿಹೆನು.
ನಾನಿನ್ನು ನಿದ್ದೆಯನು ಮಾಡೆನೆಂದೆಂದು.
ನೀನನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿಸುವೆ ಎಂತೆಂದು ?

ಹಂಚಿಕೆ

ಅಕ್ಕ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬಾರದೆ ನಿರುತ ನೆರೆಹೊರೆಯ
ಮಕ್ಕಳೊಡನಾಟದಲ್ಲಿಯೆ ದಿನವ ಕಳೆಯುವಳು.
ಏನಾದರೊಂದು ಒಡವೆಯು ಬೇಕಿರಲು ಅಕ್ಕ
ತಾನೆ ಬಂದಳುತೆ ಹಟವೂಡಿ ಪಡೆಯುವಳದನು.
ಅವಳ ನೀ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಒರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.
ಮುದ್ದನೀಯುವುದಿಲ್ಲ ಮುಂಡಾಡುವುದೆ ಇಲ್ಲ.
ಇಂತೇಕೆ ? ಅವಳೆಂದು ಬಳೆದಿರುವಳೆಂದೇನು ?
ಅಂತಿರಲು ನಾನಾದರೂ ಬಳೆಯೆ ನನಗಂದು
ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರಲು ಮನ ಮೆಚ್ಚದೇನು ? ಮತ್ತೆ
ನನ್ನನೀ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಡುಹಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ?
ಇಂತಾಗೆ, ಕೊನೆತನಕವೂ ನಾನು ಬಳೆಯದಲೆ
ಎಳೆಯನಾಗಿರುವುದೆ ತಿಳಿಸಮ್ಮ ! ಹಂಚಿಕೆಯ.

ಮಂದಿಯ ಕಾಟ

ನೋಡಮ್ಮ ! ಕೆಟ್ಟವೋರೆಯಮಂದಿ ನನ್ನನ್ನು
ಕಾಡುತ್ತಿಹರೇನಿತು ? ಕಾರಣವದೇನು ?

“ ಚೆಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯರಳ ಚೆಂದಚೆಂದದಿ ಸಮೆದು
“ ದಂಡೆಗಳ ಮಾಡಿ, ದುಂಡಾದ ನಿನ್ನಯ ಮೆಯ್ಗೆ
“ ಮುಡಿಸುವೆವು ಬಾ ” ಎಂದು ಮಾಲೆಗಾತಿಯರು
ಬೆಡಗಿನಿಂದಲಿ ಬಂದು ನನ್ನ ಕರೆಯುವರು.

“ ಪುಟ್ಟಕಿಟ್ಟಿನಿಗಂದು ದಿಟ್ಟಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲ
“ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕೆನೆಮಾಲ ಕುಡಿಯಲೀಯುವೆವು ಬಾ ”
ಎಂದು ಗೋವಳತಿಯರು ಸವಿಮಾತನಾಡಿ
ಬಂದೆನ್ನ ಕರೆಯುವರೆ ಬಲುಮೆಯನು ಮಾಡಿ.

“ ನಿನ್ನ ಮಾತೆಯ ಮುದ್ದಿನಿಂದಲೂ ಮಧುರವಹ
“ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲ ನಿನಗೆ ತಿನ್ನಲೀಯುವೆವು ಬಾ ”
ತೋಟಗಿತಿಯರು ಇಂತು ಕರೆದು ಕಾಡುವರು.

ಮಾಟಗಾರಿಕೆತನದ ಮಾತನಾಡುವರು.

“ ಅಮ್ಮನಿನಿನ್ನುಡಿಯಿಂದೆ ಇನಿದಾಗಿರುವ ಕೊಳಲ
“ ತಮ್ಮ ! ನಿನಗೂದಲಿಕೆ ಕಲಿಸುವೆವು ಬಾಬಾರೊ ”
ಕರುಗಾಹಿಗಳು ಇಂತು ಅರುಹಿ ಕರೆಯುವರೆ !
ಬಂದೆ ನನಗಿಂದು ಕರಕರೆಯ ಮಾಡುವರೆ !

ಕೆಳೆಯರೆಲ್ಲರು ಕೂಡಿ ಕರೆಯುವರು ನನ್ನನ್ನು
“ ಕಳೆಮಳೆಯ ಆಟ ಕುಂಬಳಕಾಯ ಆಟವನು
“ ಆಡಿ ಕುಣಿದಾಡೋಣ ! ಬಾರೊ ” ಎನ್ನುವರು.
ಕಾಡುತ್ತಲಿ ಕೈಗಳನು ಹಿಡಿದು ಸೆಳೆಯುವರು.

ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಲಿಕೆ ಒಲ್ಲೆನಮ್ಮಾ ! ನಾನು
ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮನವಾರೆ
ಮಲಗಿಕೊಳಬೇಕೆಂಬೆ ! ಮಂದಿಯೆಲ್ಲವು ಕೂಡಿ
ಮಲಗಗೊಡಲೊಲ್ಲೆರಾ ! ಕರೆಕರೆದು ಕೂಗಾಡಿ.

ಮಂದಿಗೇಕಿನಿತು ಮನನೋವೊ ? ಸಾಕಾಣೆ
ಮಂದಿಯಾ ಮನೆಗಂಟನೇನು ತಂದಿಹೆನೇ ?

ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಾಟ

ಒಲ್ಲೆನಿವರೊಡನಾಟವ ಅಮ್ಮ ! ಸಾ-
ನೊಲ್ಲೆನಿವರೊಡನಾಟವ.

ಕಣ್ಣ-ಮುಚ್ಚಾಟಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕರೆದೊಯ್ಯುವರು.

ಕಣ್ಣನೆರಡೂ ಬಿಗಿದು “ ನಮ್ಮ ಹಿಡಿ ” ಎನ್ನುವರು.

“ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಹೆವು ಬಾ ” ಎಂದು ಕರೆಯುವರು

ನಾನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗಿ ಸಿಗದೆ ಓಡುವರು.

ಮರುಳತನದಲಿ ಆಗ ಕುರುಡನಂದದಿ ನಾನು

ಅರಿಯದಲೆ ದಾರಿಯನು ತಿರುಗುತಿರೆ, ಮುಂದಲ್ಲಿ

ಕಲ್ಲುಗಳನಿಡುತೆನ್ನನೆಡವಿಸುವರು.

ಮಣ್ಣೊಳಗೆ ಬೀಳಿಸುತೆ ಹೊರಳಿಸುವರು.

ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಣದಲೆ ಮಣ್ಣೊಳಗೆ ಹೊರಳಾಡಿ

ಬನ್ನಬಡುತಿರೆ ನಾನು, ಕೈತಟ್ಟಿ ಕೆಲೆಯುವರು.

ಕೂಗಿ ನಾನಿನ್ನ “ ಅಮ್ಮಾ ” ಎನುತಲಾಗ

ಹೋಗುವರು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಂದೋಡಿ ಬೇಗ.

ಅದಕೆ ನಾನೊಲ್ಲೆನಿವರೊಡನಾಟವನ್ನು

ಎದೆಯು ನಡುಗುವುದು ಬಿಟ್ಟಳೆಯೆ ತೊಡೆಯನ್ನು.

ಹುಡುಗತನ

ಬುರುಬುರೂ ಬಸವಣ್ಣನದೊ ? ಹಾವುಗಾರರದೊ ?

ಡೋಲ ಸಪ್ಪಳವಿದೇನೆ ?

ದುರಗ-ಮರಗಮ್ಮನದೊ ? ಕರಡೆಯಾಡಿಸುವರದೊ ?

ನಾ ಹೋಗಿ ನೋಡಲೇನೆ ?

ರಂಗುರಂಗಿನ ಬೊಗರಿ, ಚೆಂಡುಚೆಣಕೋಲುಗಳು,

ಬಂಗಾರ ಒಣ್ಣದಾನೆ,

ಅಂಗಡಿಯ ಬೀದಿಯಲಿ ಬಂದಿರುವವೆಂತಲಿ

ನಾ ತರಲು ಹೋಗಲೇನೆ ?

ಗುಡಿಯ ಮುಂದಿನ ಗಿಡದಿ ಮಂಗ ಕುಳಿತಹುದೆಂತೆ,

ಹೋಗಿ ಕಲ್ಲಿಸೆದು ಬರಲೆ ?

ಹುಡುಗರೆಲ್ಲರು ಗುಬ್ಬಿಮನೆಮಾಡಿಯಾಡುವರು

ಹೋಗಿ ನಾ ಕೆಡಿಸಿ ಬರಲೆ ?

ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ಗೊಂಬೆಯಾಟವಾಡುವಳಕ್ಕು

ನಾ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬರಲೆ ?

ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲರು ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಾಟವಾಡುವರು

ನಾ ಹೋಗಿ ಆಡಿ ಬರಲೆ ?

ಹೊಡೆಮರಳಿ ಬರಲೆನ್ನ ಪಡುಹಿಕೊಳ್ಳುವೆಯೇನೆ

ಮುನ್ನಿನಂತೆಯೆ ತೊಡೆಯಲಿ ?

ಬಿಡು ! ಬೇಡ ಬೇಡಮ್ಮ ! ಪಡುಹಿಕೊಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ

ಹೋಗಿನೌ ನಿನ್ನನಗಲಿ.

ಹುಡುಗರಾಟ

—*—

ಅಮ್ಮ! ನಾ ಹುಡುಗರೊಡನಾಟವಾಡಿವರೆ
ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ ನನ್ನ ಗಾಸಿಗೊಳಿಸುವರೆ!
ಗಾಸಿಗೊಳಿಸುವ ಗೆಲೆಯರೊಡನಾಟವೇನು?
ಅದರಿಂದೆ ನಿನ್ನ ಸಂಗಡವೆ ಆಡುವೆನು.
ನೀನಾಗು ಗಾಣ, ನಾನಾಗುವೆನು ಎತ್ತು.
ನನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದು ತಿರುಗಿಸಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ.
“ ಹಲೆ ಹಲೇ! ನಡೆ ” ಎಂದು ಹೆದರಿಸವ್ವು!
“ ಗಾಣಗಸಿ ಎಣ್ಣೆಬಸಿ ” ಆಡಿಸವ್ವು!
ಇಲ್ಲವೇ ನಿಲ್ಲು ನೀ ನಡುಗಂಬವಾಗಿ,
ನಿನ್ನ ಮೆಯ್ಯನು ಹಿಡಿದು ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗಿ
“ ಕಂಬಕಂಬಾಟ ನಿಂಬೀತೋಟ ”ದಾಟಾ
ಆಡುವೆನು ನೋಡೆ! ನೀನೆನ್ನ ಓಡಾಟಾ.
ಕೆಳಗೆ ನಾನಿಳಿದರೂ ಬಳಿಯಲಿಯೆ ಇರುವೆ.
ನಾನಾಡುತಿರಲು ನೀ ನಡುವೆ ನಿಂತಿರುವೆ.
ನಿನ್ನ ವೈಕೈಗಳನು ಹಿಡಿದಿರುವೆ ನಾನು.
ನನ್ನ ತಪ್ಪಿಸುತೆ ಹೋಗುವೆ ಹೇಗೆ ನೀನು?
ನಾನು ಆಟವನಾಡಿ ಸಾಕಾಗಿ ಬಳಲಿ
ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯೊಳು ಮಲಗುವೆನು ಬಂದು ಮರಳಿ.

ತೊಡವು

ತೊಡವುಗಳ ತೊಡಕೇತಕೆ ? ಸಿಮ್ಮ ! ಈ-

ಮುಡಿಗಿ-ಮೆಯ್ ಮರೆಯೇತಕೆ ?

ಹೊರಗೆ ನಾನಾಡಿ ನಿನ್ನೆಡೆಗೋಡಿ ಬಂದು,
ಎರಡು ಕೈಗಳನಾತುರದಿ ನೀಡಿನಿಂದು,
ಬಿಗಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳುತಿರಲು,
ಮೈಗೊತ್ತಿ ಅಳುಕಿಪವು ಕಟ್ಟಿ ತೊಡವುಗಳು.
,, ಇನಿದಾದ ಬೆಲ್ಲಕೊಡು " ಎನ್ನುವೆಯೆ ನೀನು.
ನನ್ನ ಮೋರೆಯ ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವೆನು.
ಕೊಡಲು ಮುದ್ದನು ನೀನು ಬರುವೆ ಮುಂದರಿದು.
ಮುಡಿಗಿಯಲಿ ಮುಚ್ಚಿಹುದು ನನ್ನ ಗಲ್ಲವಿದು.
ನಿನ್ನ ತೊಡೆಮಡಿಲಲ್ಲಿ ನಾ ಮಲಗಿಕೊಂಡು,
ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದೆನ್ನ ಮೆಯ್ ದಡವಿಕೊಂಡು,
ಕಳೆದುಕೊಳಬೇಕೆಂಬೆ ನನ್ನ ಮೆಯ್-ದಣಿವ,
ನಡುವೆ ತೊಡರಾಗುವುದು ಮೆಯ್-ಮರೆಯಿದವ್ವ !
ಉಚ್ಚಿಬಿಡೆ ! ಅಸಲಿ ಹುಲಿಯುಗುರನರಳೆಲೆಯ.
ಬಿಚ್ಚಿಬಿಡೆ ! ರೇಶಿವೆಯ ಮುಡಿಗಿ-ಮೆಯ್ ಮರೆಯ.

ಹಕ್ಕಿ-ಮರಿ

ಇನಿತು ಆತುರದಿ ಹೋಗುವವೆಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ?
ಮನೆಯಲಿಹ ಮರಿಗಳನು ಮುದ್ದಿಸಲಿಕೇನಮ್ಮ ?
ನೀರ ತರಲಿಕ್ಕೆಂದು ನೀ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿರಲು
ದಾರಿನೋಡುತೆ ನಾನು ಅಳುತೆ ಕುಳಿತಂದದಲಿ,
ಕೀರುಕೀರೆಂದೆನುತೆ ಹಕ್ಕಿ-ಮರಿಗಳು ತಾಯ
ದಾರಿಯನು ನೋಡುತಿರಬಹುದಲ್ಲವೇನಮ್ಮ ?

ನೀನು ನದಿಯಿಂ ಬಂದು ನಾನಳುವುದನು ಕಂಡು,
 ಏನ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟಿನ್ನ ರಮಿಸುವೊಲು,
 ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮನೆಸೇರಿ ಮರಿಗಳನು ಮುದ್ದಿಟ್ಟು
 ಪಕ್ಕಗಳ ಹರಡಿ ಮರೆಮಾಡಿ ಮಲಗಿಸುವವೇ ?
 ಗರಿಗಳನು ಹರಡುತಲಿ ಮರೆಮಾಡಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು
 ಮರಿಗಳನು ಮಮತೆಯಲಿ ಮಲಗಿಸುವವೆಂತಮ್ಮ ?
 ನಿನ್ನ ಮೇಲುದವ ಗರಿಯೊಲು ಹರಡಿ ಅದರಿಂದೆ
 ನನ್ನ ಮರೆಮಾಡಿ ಮಲಗಿಸಿ ಅದನು ತೋರೆನಗೆ.

ಆ ರ ಕ್ಷ ಈ ರ ಕ್ಷ

→*←

ಎಲ್ಲಿ ಹೋದನೆ ಸೂರ್ಯನು ? ಅಮ್ಮ ! ಈ-
 ಗೆಲ್ಲಿ ಹೋದನೆ ಸೂರ್ಯನು ?

ಮುಗಿಲಿನಂಗಳದಿ ಮೋಡದ ಮಕ್ಕಳೊಡಗೂಡಿ
 ಹಗಲೆಲ್ಲ ಜಿಗಿದಾಟ-ದೂಳಾಟಗಳನಾಡಿ
 ಬಲುಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ತಾಯ ತೊಡೆಮಡಿಲಲ್ಲಿ
 ಮಲಗಹೋಗಿಹನೇನು ಮುಂಜೆರಗ ಮುಸುಕಿನಲಿ ?
 ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಲಗಿ ತಾಯ ತೊಡೆಯಲಿ ಅವನು
 ಸಂತಸದಿ ನಿದ್ರೆಯನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೇನು ?
 ಅವನೇನೊ ಈಗ ಸಂತಸದಿ ಮಲಗಿರಬಹುದು !
 ಅದರೇನಮ್ಮ ! ಈ ಕರಿಯಕತ್ತಲೆ ಕವಿದು
 ಕಣ್ಣಿಗೇನೂ ಕಾಣದೊಲು ಸುತ್ತಮುತ್ತಿಹುದು
 ನನ್ನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಕೆಯ ತುಂಬುತ್ತಿಹುದು
 ಬೆಳಕು ಬೀಳುವ ದೊಡ್ಡ ದೀವಿಗೆಯ ಹೆಚ್ಚಮ್ಮ !
 ಕಳೆದು ಬಿಡೆ ! ಕರಿಯಮೋರೆಯ ಕತ್ತಲೆಯನಮ್ಮ !
 ಹೊನ್ನಬಣ್ಣದ ದೀವಿಗೆಯ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತೆನ್ನ
 ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯಲಿ ಕುಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನೀನೀಗ
 “ ಕಣ್ಣೆ ಕಾಮನರಕ್ಷ ಬೆನ್ನೆ ಭೀಮನರಕ್ಷ ”
 ಎನ್ನುತಲಿ “ ಆರಕ್ಷ ಈರಕ್ಷ ” ಮಾಡಮ್ಮ !

ಹಾಸಿಗಿ

ಅಮ್ಮ ! ನೀನೆಲ್ಲಿರುವೆಯೆ ? ಕರೆದರೂ

ಸುಮ್ಮನೆ ತಕೆ ಇರುವೆಯೆ ?

ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ಮಲಗಿದ್ದೆ

ನನಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತೊ ? ಕಾಳನಿದ್ದೆ

ನಿದ್ದೆಯಲಿ ಮೈಮರೆದು ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೊರಳಿ

ಬಿದ್ದಿರುವೆನೆಲ್ಲಿಯೋ ಬಂದು ನೆಲದಲ್ಲಿ.

ಚುಚ್ಚಲಿ ನೆಲವು ಬಿರುಬಿರುಸಾಗಿ ಮೈಯನ್ನು

ಎಚ್ಚತ್ತು ಕಣ್ಣೆರೆದು ಹುಡುಕುತಿಹೆ ನಿನ್ನನ್ನು.

ನಾನು ಮಲಗುವ ಮೊದಲು ಬೆಳಗುತಿಹ ದೀವಿಗೆಯ

ನೀನು ಕಳೆದೇಕೆ ಮಾಡಿಹೆಯಮ್ಮ ! ಕತ್ತಲೆಯ ?

ಕುರುಡನೊಲು ಕೈಯನಾಡಿಸುತಿಹೆನು ಕೆಳಗೆ.

ಬಿರುಸುನೆಲವೇ ತಾಗುತಿಹುದೆನ್ನ ಕೈಗೆ.

ಸಿಕ್ಕಲೊಲ್ಲದು ನಿನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯದೆಲ್ಲಿ ?

ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತಿಹೆನಮ್ಮ ! ಇರುವೆ ನೀನೆಲ್ಲಿ ?

ಅಮ್ಮ ! ಗಡ ನೀನೇಳು ! ಹಚ್ಚುದೀಪವನು.

ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲಿ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳೆ ನನ್ನನ್ನು.

ಇರುಳು-ಕತ್ತಲೆ

ಇರುಳು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಇರುತಿಹುದೆ? ಅಮ್ಮ! ಈ
ಕರಿಯಕತ್ತಲೆಯೆಂದು ಹರಿದು ಹೋಗುವುದೆ ?
ನಿದ್ದೆಯನು ಮಾಡಿ ಬೇಸತ್ತಿರುವೆ, ನಾನಿನ್ನು
ಬಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರಲು ಒಲ್ಲೆನು.
ಆದರೇನಮ್ಮ ! ಸುಡುಗಾಡ ಕತ್ತಲೆಯು
ಆವರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿಹುದು ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೆಯೂ.
ಮಿಣುಕುಮಿಣುಕಾಗಿ ಉರಿಯುವ ಕಿರಿಯ ದೀಪವಿದು
ಟೊಣಪನಂತಿಹ ಕತ್ತಲೆಯನೆಂತು ಕಳೆಯುವುದು ?
ಮಸಕಾದ ಸಣ್ಣದೀಪದ ಬೆಳಕಿನೊಳಗೆ
ನಿನ್ನ ಮೋರೆಯಗುರುತು ಸಹ ಸಿಕ್ಕದೆನಗೆ.
ಕತ್ತಲೆಯಬಣ್ಣದಾ ಕರಡಿ-ಮೋರೆಯ ಗುಮ್ಮ
ಕತ್ತಲೆಯ ನಿಟ್ಟಿನಿಂದಲಿ ಬರುವನಂತಮ್ಮ !
ನಿನ್ನೆಯೇ ಹೇಳಿದಳು ಅಕ್ಕನಿದನೆನಗೆ.
ನನ್ನೆದೆಯು ನಡುಗುತಿದೆ ಗುಮ್ಮ ನೆನಪಾಗೆ.
ಸುತ್ತಲೂ ಕವಿದ ಕತ್ತಲೆಯ ಮೋರೆಗೆ ತಿವಿದು
ಕಿತ್ತುಹಾಕುವ ಬೆಳಗು ಬರುವುದಾವಾಗಲದು ?
ಬೆಳಗು ಬರುವನಕ ತೊಡೆಯಲಿ ಕೊಳ್ಳೆ ನೀನು
ಕಳೆದು ಬಿಡು ! ನನ್ನೆದೆಯೊಳಿರುವಂಜಿಕೆಯನು.

ನೇ ಸ ರು

-೨೩೨-

ಕೋಳಿಗಳು “ ಕೂಕೂಕು ” ಎಂದು ಕೂಗಿದಮೇಲೆ
“ ಎಳಯ್ಯ ಹರಿ ” ವಿನುತೆ ನೀನು ಹಾಡಿದ ಮೇಲೆ
ಹಾರಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಚಲಿಪಿಲಿಘಟ್ಟಿದಾ ಮೇಲೆ
ಎರಿ ಗುಡ್ಡವನಿತ್ತು ಬರುವನೇ ನೇಸರನು ?

ಅಂತಿರಲು ಬೇಗನೇ ಇತ್ತು ನೇಸರನು

ಬರುವಂತೆ ಹಂಚಿಕೆಯ ನಾ ಮಾಡಲೇನು ?
ತಿಳಿಯಿತೌ ಹಂಚಿಕೆಯು ! ಕೋಳಿ ನಾನಾಗುವೆನು.
ಅದರಂತೆಯೇ “ ಕೂಕೂಕೂ ” ಎಂದು ಕೂಗುವೆನು.
ನೀನು ದಿನದಿನವು ಬೆಳಗಿನೊಳು ಹೇಳುವ ಹಾಡ
ನಾನು ನೀನಾಗಿಯೇ “ ಎಳಯ್ಯ ಹರಿ ” ಎನುತೆ
ಇನಿದಾದ ರಾಗದಲಿ ಈಗ ಹಾಡುವೆನು.

ಜನರೆಲ್ಲರನು ನಿದ್ದೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿಸುವೆನು
ಕೋಗಿಲೆಯು ಆಗಿ ನಾ ರಾಗವನು ಮಾಡುವೆನು.
ಕಾಗೆ-ಗುಬ್ಬಿಯು ಆಗಿ ಕೀರೆಂದು ಚೀರುವೆನು.
ಕೂಗಿ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಿಂಡಿನಂತೆ ಕಲಕಲಿಸುವೆನು.
ಬೇಗನೇ ನೇಸರನು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವೆನು.

ಕಿಡಿಗೇಡಿ

ಕೆಂಪು ಕೆಂಪಾಗಿರುವುದೇಕೆ ? ಸೂರ್ಯನ ಮೆಯ್ಯು
ಕೆಂಪು ಕೆಂಪಿರುವುದೇಕೆ ?

ನಿನ್ನೆ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣಾಟವಾಡಿ ಹೋಗಲು ಇವನ
ಮಣ್ಣು ಮುಸುಕಿರುವ ಮೆಯ್ಯನು ತಾಯಿ ನೋಡುತ್ತಲಿ
ತನ್ನ ಸೀರೆಯ ಸೆರಗಿನಿಂದೊರಿಸ ಬಾರದೇ ?
ಮಣ್ಣು ಮುತ್ತಿಹುದು ಇನ್ನೂ ಇವನ ಮೈಗೆಲ್ಲ.

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದನೆಲ್ಲವನು ತಿಳಿದೆನಮ್ಮ !

ನಿನ್ನಂತೆ ಇಲ್ಲನೋಡೇ ಈತನಮ್ಮ.

ಅಲ್ಲದೆಯೆ

ಬೆಳಗಿನೊಳು ಇವನ ತಾಯಿಯು ಎದ್ದು ಕುಂಕುಮದ
ತಿಳಕವನು ಹಣೆಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೆ ನೇಸರನು
ಗಲಿನೇ ಬಂದು ಕೈಯಲಿ ಹಿಡಿದ ಕರಡಿಗೆಯ
ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸಲು ಕುಂಕುಮ ಮೈಗೆ ಮುಸುಕಿಹುದೋ ?

ಅಹುದರಿತೆ ಬಿಡು ! ಅಮ್ಮ ! ನಾನೊಬ್ಬನೇನೆ ?

ನನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಿಡಿಗೇಡಿಯಿವನಿಹನೆ.

ಹೂ ಮಾಲೆ

ನೋಡಮ್ಮ! ಈ ಹೂಗಳೆನಿತಂದವಿರುತಿಹವು.
ಮಾಡಲೇನಿವನೇಗ ? ಬಾಡಿಹೋಗುವವು.
ಏನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನ್ನಾತಿಳಿದೆನಮ್ಮ !
ನೀನಾಗು ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ “ ಎಲ್ಲಮ್ಮ ”
ಅಲುಗಾಡದೊಲು ಕುಳ್ಳಿರೆಲ್ಲಮ್ಮನಾಗಿ
ನಾಪೂಜೆಮಾಡುವೆನು ಪೂಜಾರಿಯಾಗಿ.
ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕೆಗಳು ಮಿನುಮಿನುಗುವಂದದಲಿ
ಸೊಗಸಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ಕರಿಯ ಸೀರೆಯಮೇಲೆ
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲುವೆನು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂಗಳನು.
ಕಲ್ಯಾಣವಾಡೆಂದು ಕೋರಿ ಕೈಮುಗಿಯುವೆನು.
ತಾವರೆಯನೇರಿಸುವೆ ನಾ ತಲೆಯಮೇಲೆ.
ಕೆಂಪುಬಣ್ಣದ ಹೂವನಿಡುವೆ ಕೈ ಮೇಲೆ.
ಈ ಗುಲಾಬಿಯ ಹೂವ ಕಿವಿಗೆ ಮುಡಿಸುವೆನು.
ಮಿಕ್ಕಹೂಗಳನು ಮೈಮೇಲೆ ತೂರುವೆನು.
ನನ್ನೆರಡು ಕೈಯ ತೊಡರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಕೊರಳೊಳಗೆ
ಹೂಮಾಲೆಯಾಗಿ ನಾ ಜೋಲಾಡುವೆನು ಕೊನೆಗೆ.

ಆಡಾಡಬುತ್ತಿ

—*—

ಅಮ್ಮ ! ಊಟಕೆ ಒಲ್ಲೆನು ! ಕರೆಯದಿರು !!

ಸುಮ್ಮನೇ ನಡೆಯೆ ನೀನು !

ಬಣ್ಣದಾಮಣೆಯನಿರಿಸಿದ್ದರೂ ಒಲ್ಲೆ !

ಹೊನ್ನ ತಳಿಗೆಯನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಒಲ್ಲೆ !

ಬಿಸಿಬಿಸಿಯ ಬೋನವನು ನೀಡಿದರು ಒಲ್ಲೆ !

ಹಸನಾದ ಹೆರತುಪ್ಪ ಹಾಕಿದರು ಒಲ್ಲೆ !

ಕೆನೆಮೊಸರ ಕಲಸನ್ನವಿಕ್ಕಿದರು ಒಲ್ಲೆ !

ಬೆಣ್ಣೆ ತೊಡೆದಿಹ ರೊಟ್ಟಿಯಿತ್ತರೂ ಒಲ್ಲೆ !

ಬರಿಯೆ ಹಾಲನ್ನವನೆ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು

ಎರಡುಕಣ್ಣಳ ಮುಚ್ಚಿ ನೀ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು

“ ಆಡಾಡಬುತ್ತೀ ಜೋಡುವಾವಿನಕಾಯಿ

ಓಡಿಬಂದುಣ್ಣೊ ! ಕಂದಯ್ಯ ” ಎನ್ನುತೆ ಹಾಡಿ

.. ಹುಲಿ ಬಂತು ನರಿ ಬಂತು ” ಎಂದು ಕರೆ ನೀನು.

ಬಲುಬೇಗ ಬಂದು ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವೆನು.

ಕಿರಿದುತ್ತಮಾಡಿ ಕೈಯಿಂದುಣಿಸೆ ನೀನು.

ಇಂತು ಮಾಡಿದರೆ ಊಟಕೆ ಬರುವೆ ನಾನು.

ಅಕ್ಕನ ಕಾ'ಟ

—*—

ನೋಡು ನೋಡೇ ! ಅಮ್ಮ ! ಅಕ್ಕನನ
ಕಾಡುತಲಿ ಬಂದೆ ಅಳಿಸುವಳೆನ್ನನು.
ಹುಡುಗರೆಲ್ಲರ ಕೂಡಿ ಘನಾಡುತಿರುವಲ್ಲಿ
ಹೊಡೆಯಲಾ ತುಂಟಕರಿಯನು, ಅಳುವ ಮೋರೆಯಲಿ
ನಿನಗದನು ಹೇಳಲಿಕೆ ಓಡಿ ನಾ ಬಂದೆ.
ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಇಲ್ಲದುದನ್ನು ಕಂಡೆ.
ಅಕ್ಕನನು ಕೇಳಿದೆನು “ ಅಮ್ಮನೆಲ್ಲಿಹಳೆಂದು ”
ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದಳಕ್ಕ “ ತಮ್ಮವರ ಊರಿಗೆ
ಅಮ್ಮ ಹೋದಳು ” ಎನಲು ಕೇಳಿ ನಡುಗಿದೆನು.
ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮಾ ! ಎಂದು ಅಳಲು ತೊಡಗಿದೆನು.
ಮತ್ತಿಷ್ಟು ನಗುತವಳು “ ಏನು ಮಾಡುವುದಯ್ಯ !
ಮತ್ತೆ ಅಮ್ಮನು ಮರಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ? ”
ಎನಲು ಅಳತೊಡಗಿದೆನು ಚೀರಿ ಹೊರಳಾಡಿ.
ರಮಿಸದಲೆ ಅಕ್ಕ ನಗುತ್ತಿದ್ದಳೊ ನೋಡಿ.
ಅನಿತರಲ್ಲಿಯೆ ಹೊರಗಣೆಂದೆ ನೀ ಬಂದೆನಗೆ
ಇನಿದಾದ ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ಮೈದಡವಿ ರಮಿಸಿದೆಯೆ
ನನ್ನನಳಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕನನು ಬೈದುದು
ಚೆನ್ನಾಯಿತಮ್ಮ ! ಮಾಡಿದೆಯೊಳಿತನಿಂದು.

ಅಲೆ ದಾಟ

ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಆಡಾಡಿ ಬಹಳ ನಾ ಬಳಲಿದೆನು.
ಉಸುರುಗಳೆಯುತೆ ಬಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದೆನು.
ಮಲಗಿರಲು ಕೆಟ್ಟಕನಸೊಂದೆ ನೋಡಿದೆನು.
ಕಳೆದು ಕೊಂಡೆನು ಇನಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು.
ಬೆದರಿ ಎಚ್ಚತ್ತು ಕೂಗಿದೆನು “ಅಮ್ಮಾ” ಎಂದು.
ಬರದಿರಲು ನೀನಾಗ ಮನದಲ್ಲಿ ಬಲು ನೊಂದು
ಎದ್ದು ಹುಡುಕಾಡಿದೆನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ.
ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾಕಾಣಲಿಲ್ಲ.
ಉಕ್ಕಿ ಬರುತಿಹ ಅಳುವ ಒಳಗೆಯೇ ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ
ಅತ್ತಿತ್ತ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಮನೆಗಳಲಿ ನೋಡಿದೆನು.
ನೀ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ
ನಾ ಹುಡುಕಿದೆನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ನೀನಲ್ಲಿ.
ಓಡುತಲಿ ದಾರಿಯೊಳು ಎಡನೆಡವಿ ಬೀಳುತಲಿ
ನೋಡದಲೆ ಕಲ್ಲಮುಳ್ಳನು ನಿನ್ನ ಹುಡುಕುತಲಿ
ಹೋಗಿ ನಾ ಹೊಳೆಯ ದಂಡೆಯಲಿ ನೋಡಿದೆನು
ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆಯೆ ಅಳಲು ತೊಡಗಿದೆನು.
“ ಕಂಡಿರುವಿರಾ ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮನನು ? ” ಎಂದಳುತೆ
ಕಂಡವರನೆಲ್ಲ ಕೇಳುತೆ ಅಲೆದು ಊರೆಲ್ಲ
ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ನಾ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದೆನು.
ಇದು ಏನೆ ? ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆ ನೀನು.

ಹೆಮ್ಮೆ-ಮುಳಿಸು

ಹೆಮ್ಮೆ ನನಗಿಲ್ಲವೇನೇ ? ಅಮ್ಮಯ್ಯ !

ಮುಳಿಸು ನಿನಗಿಲ್ಲವೇನೇ ?

ಏನಾದರೂ ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನ ಕೇಳಿದೆಯೆ

ನಾನು ಮರುಮಾತಾಡೆ ಗದ್ದರಿಸಿ ಬೈಯುವೆಯೆ

ಸಿಡುಕಿನಲಿ ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಿಂದೆ ಹೊರಹೊರಡುವೆನು.

“ ಬರುವೆಯೇ ಮತ್ತೆನ್ನ ಬಳಿಗೆ ! ” ಎನ್ನುವೆ ನೀನು.

“ ಇಲ್ಲ ನಡೆನಡೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ! ” ಎನ್ನುವೆನು.

ಒಳ್ಳೆಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತ ಹೇಳಿ ಹೋಗುವೆನು.

ಹೋಗಿ ನಾನಲ್ಲಿಂದೆ ಅಕ್ಕನೊಡನಾಡುವೆನು.

ಆಗವಳು ಕಾಡುತ್ತೆ ಅಳಿಸುವಳು ನನ್ನನ್ನು.

ಅಳುತಳುತೆ ಮರಳಿ “ ಅಮ್ಮಾ ” ಎಂದು ನಾನಿನ್ನ

ಬಳಿಯಲಿಯೆ ಬಂದು ದೂರನ್ನು ಹೇಳುವೆನಮ್ಮ.

ಗದ್ದರಿಸಿ ಅಕ್ಕನನು, ನನ್ನ ವೈದಡವಿ

ಮುದ್ದಿಡುತೆ ಮತ್ತೆ ಕರೆಕೊಂಡು ರಂಬಿಸುವೆ

ನನ್ನ ಹೆಮ್ಮೆಯು ಆಗ ಹೋಗುವುದದೆಲ್ಲಿ ?

ನಿನ್ನ ಆ ಮುಳಿಸು ಮರೆಯಾಗುವುದದೆಲ್ಲಿ ?

ಬಡವೆ

ದಿನದಿನವ್ನು ಉಡುವ ರೇಸಿಮೆಯ ಸೀರೆಯದೆಲ್ಲಿ ?
ಮಿನುಗುತಿರುವಾ ಜರಿಯ ಹಸುರು-ಕುಪ್ಪಸವೆಲ್ಲಿ ?
ಮೂಗಿನಲಿ ಮೆರೆವ ಮುತ್ತುಗಳ ಮೂಗುತಿಯೆಲ್ಲಿ ?
ತೂಗಾಡುತಿಹ ಕಿವಿಯ ರನ್ನದೊಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲಿ ?
ಕೊರಳ ಸರಗಳು ಎಲ್ಲಿ ? ಹರಳ ಪದಕವದೆಲ್ಲಿ ?
ಕರದ ಕಂಕಣವೆಲ್ಲಿ ? ಸಿರದ ಹೊಂದೊಡವೆಲ್ಲಿ ?
ದೂಳಿ ಮುಸುಕಿರುವ ಮಾಸಿದ ಸೀರೆಯುಟ್ಟಿರುವೆ.
ಹರಕುಹರಕಾದ ಹಳೆಕುಪ್ಪಸವ ತೊಟ್ಟಿರುವೆ
ಬರಿದು ಬರಿದಾಗಿ ತೋರುವವು ಕಿವಿಮೂಗುಗಳು.
ಕರಿಮಣಿಯ ಸರವೊಂದೆ ಕಾಣುತಿದೆ ಕೊರಳಿನೊಳು.
ತಲೆಯ ಕೂದಲು ಎಲ್ಲ ಹಿಂಜಿ ಹಾರಾಡುವವು.
ಕರಿಯ ಕಾಜಿನ ಬಳೆಗಳೇ ಕರದೊಳಿರುತಿಹವು.
ಇದು ಏನೆ ? ಸೊಗಸಾದ ಉಡಿಗೆ-ತುಡಿಗೆಯನುಳಿದು
ಕುಳಿತಿರುವೆಯೇಕೆ ಬಡವೆಯ ವೇಷವನು ತಳೆದು ?
ಅಂದದುಡಿಗೆಯನುಡಲು ಚೆಂದದೊಡವೆಯನಿಡಲು
ಅಂದು ನನ್ನಯ ಕಣ್ಣೆ ಅಂದತೋರುತಲಿದ್ದೆ.
ಇಂದೆಲ್ಲವನು ಬಿಟ್ಟು ಚಿಂದಿಯುಟ್ಟಿದರಿಂದೆ
ಚೆಂದಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವಮ್ಮ ! ನೀ ಕಂಗಳಿಗೆ.
ಇಂತಾದರೆಯು ಬಿಡದೆ ನೋಡುತಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು
ಬಳಿಯಲಿಯೆ ಕುಳಿತುಕೊಳಬೇಕೆಂದೆ ಬಯಸುವೆನು.

ತಿರುಕರ ಮುದುಕೆ

—*—

ತಿರುಕೊಳ್ಳುವ ಮುದುಕೆಯಾಗಮ್ಮ ! ನೀನು,
ತಿರುಪ ನೀಡುವೆ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು.
ಏನೆ ಮುದುಕಮ್ಮ ನಿನಗೇನೇನು ಬೇಕಮ್ಮ ?
ನಾ ನೀಡುವೆನು ಬರಿಗೆ ಕೂಗಿಕೊಳಬೇಡಮ್ಮ !
ನಿನಗೆ ತಿನಲುಣಲು ಸವಿಸವಿಯ ತಿನಿಸುಗಳಲ್ಲಿ ?
ನನಗಮ್ಮ ಕೊಡುವ ತಿನಿಸೆಲ್ಲ ಕೊಡುವೆನು ನಿಲ್ಲಿ !
ಬಟ್ಟೆಗಳು ಇಲ್ಲದೆಯೆ ಚಳಿಯಿಂದೆ ನಡುಗುವೆಯೆ ?
ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವೆನು ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆಯೆಲ್ಲವ ಹಿಡಿಯೆ.
ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಕೇನು ಹೊಂದೊಡವುಗಳು ?
ನನ್ನ ಒಡವೆಯನೆಲ್ಲ ಬಿಚ್ಚಿ ಕೊಡುವೆನು ನಿಲ್ಲು !
ಅಲ್ಲದೆಯೆ ಬರಿಹೊಟ್ಟೆ ಬರಿಮೆಯ್ಯಲೇ ನಾನು
ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬಂದು ತಿರುಕೊಳಲು ನೆರವಾಗುವೆನು.
ನನಗೊಂದು ಕಿರಿಯ ಜೋಳಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡು ನೀನು.
ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿನಾ ತರುವೆನೊ ! ತಿರುಪವನು.
ಊರ ಮುಂದಣ ಹೊಳೆಯ ದಂಡೆಯಾ ಮಳಲಿನಲಿ
ಸೇರಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ತಿರಿದ ಕೂಳುಣ್ಣುತಲಿ
ಹೊಳೆಯ ತಿಳಿನೀರನ್ನು ಮನದಣಿಯೆ ಕುಡಿಯುತಲಿ
ಕಳೆದುಕೊಳುವಾ ! ಬಳಲ, ಮಲಗಿ ಗಿಡದಡಿಯಲ್ಲಿ ;
ನನ್ನ ಮೆಯ್ಯಮರೆಮಾಡಿ ಹರಿದ ಮುಂಜೆರಗಿನೊಳೆ
ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲಿ ನಲುಮೆಯಿಂದೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಳ್ಳೆ !

ಕುರುಡತಿರುಕ

→೪೩←

ಕುರುಡತಿರುಕನು ಆಗಿ ಬರುವೆನಮ್ಮಾ ನಾನು.

ತಿರುಪನೀಡಿನಗೆ ನಾ ಬೇಡುವುದನು

ಕೋಲ ಕೈಯಾಡಿಸುತೆ ಕಾಲ್ಕತಡವರಿಸುತ್ತೆ

ಬೀಳುವೆನೊ ! ಎಂಬಂತೆ ಬಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತೆ

ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಾಣದೊಲು ಮುಗಿದು

ಕುರುಡ ನಾನಾಗಿ ಬರುವೆನು ತಿರಿಯಲೆಂದು.

“ ತಗ್ಗು-ತೆವರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು-ಕಾಲುವೆಯಿಲ್ಲ

“ ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ಬೀಳದಿರು ! ನಡುದಾರಿಯಿಂದೆ ಬರು ! ”

ಇಂತು ನೀನೆಚ್ಚರಿಸೆ ಸಿಂತು ದೂರದಲಿ,

ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬರುವೆ ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ.

“ ಶಿವಶಿವಾ ಮಾದೇವ ಶಿವ ! ” ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತಲಿ

“ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲದಿಹ ಕುರುಡ ನಾ ” ನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲಿ

“ ತಿರುಪ ನೀಡಿರಿ ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲಿ,

ತಿರುಗುತ್ತ ಬರುವೆನೊ ! ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ.

ನೀನು ತಿರುಪವನೆನಗೆ ಏನ ಕೊಟ್ಟಿರು ಕೊಳ್ಳೆ ;

ಹೊನ್ನು-ಹಣ-ಅನ್ನ-ಅರಿವೆಯನೊಂದನೂ ಒಲ್ಲೆ ;

“ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ತೊಡೆಯಲಿ ಎನ್ನನೀನು

“ ಒಳ್ಳೆ ಸವಿಮುದ್ದನಿಡು ” ಎಂದು ಕಾಡುವೆನು.

ನಾ ನೊ ಲ್ಲೆ

ಕುರುಡನಾಗಲಿಕೆ ನಾನೊಲ್ಲಿನಮ್ಮಯ್ಯ ! ನಾ
ಕುರುಡನಾಗಲಿಕೊಲ್ಲೆನು.
ಎರಡುಕಣ್ಣುಗಳನೂ ಮುಚ್ಚಿದೊಡನೆಯೆ, ಬೆಳಕು
ಮರೆಯಾಗಿ ಕತ್ತಲೆಯು ಮುಚ್ಚಿ ಮುಸುಕುವುದಮ್ಮ !
ಕತ್ತಲಲಿ ಕರಿಯಮೋರೆಯ ಗುಮ್ಮಬಂದು
ಒತ್ತಿ ಹೆದರಿಸುವುದದು ಬಾಯ್ ತೆರೆದುನಿಂದು.
ಎಲ್ಲಿಯಾದರು ಕಾಲುತೊಡಕಿ ಬಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ
ಹಲ್ಲುದುರಿ ಹೋಗಿ ನಾ ಮುದುಕನಾಗಲು ಬಹುದು ;
ಮುದುಕನಾದರು ನನ್ನ ಮುದ್ದಿಸುವೆಯೇನೆ ?
ಮೊದಲಿನೊಲು ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸುವೆಯೇನೆ ?
ತಿರುಕೊಳಲು ಬರುವ ಕುರುಡರನು ನೀನೆಂದೆಂದು
ಕರೆದು ಮೆಚ್ಚಿನಲಿ ಮಾತಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲಮ್ಮ !
ಅವರಂತೆಯೇ ಕುರುಡ ನಾನಾಗಿ ಬರಲು,
ನುಡಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ನೀ ಕರೆದು ನಲುಮೆಯೊಳು.
ನಿನ್ನ ಮೋರೆಯು ಒಂದು ಕಾಣುತಿರೆ ಎದುರಿನೊಳು
ಇನ್ನಾವ ಅಟ-ನೋಟಗಳನೂ ನಾನೊಲ್ಲೆ
ಕಣ್ಣನೆರಡೂ ಮುಚ್ಚಿ ಕುರುಡನಾನಾಗಿ
ನಿನ್ನ ಮೋರೆಯದೆಂತು ಕಾಣುವುದೆ ನನಗೆ ?
ಅದರಿಂದೆ ಮತ್ತೆ ಮಿಕ್ಕಾಟಗಳನಾಡುವೆನು
ಕುರುಡನಾಗಲು ಮಾತ್ರ ಒಲ್ಲೆನಮ್ಮಾ ! ಇನ್ನು.

ನಿದ್ಧೆ-ಮುದ್ದು

~*~

ಅಂದು ಬೆಳಗಿನೊಳು ಅರೆನಿದ್ಧೆಯೊಳು ಮಲಗಿರಲು
ಬಂದು ಬಳಿಯಲಿ ಕುಳಿತು ನಿನ್ನ ಮೆಲುಮಾತಿನೊಳು
ನನ್ನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದಬಿಟ್ಟಿದೆಯೊ ನೀನು.

ಕಣ್ಣಿನರೆ ತೆರೆಯುತಲಿ ಅರೆನಿದ್ಧೆಯೊಳೆ ನಾನು
ನಿನ್ನ ಮಸಮಸಕು ಮೋರೆಯನು ನೋಡಿದೆನು.

ಕಣ್ಣುಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ಮರಳಿ ಮುಚ್ಚಿದೆನು.

ನನ್ನ ವ್ಯಮೇಲೆ ನೀನಾಗ ಕೈಯಾಡಿಸಿದೆ.
ನಿನ್ನ ಇಸಿದುಟಿಯಿಂದೆ ನನ್ನ ಮೊಗ ಮುದ್ದಿಸಿದೆ.
ಕನಸಿನೊಳು ನಾನು ಇದನೆಲ್ಲವನು ಕಂಡಂತೆ
ಎನಿಸಿ, ಅನಂದದಿಂದೆದೆಯರಳಿ ಎಚ್ಚತ್ತೆ.

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎಚ್ಚತ್ತು ಕಣ್ಣುಗಳ ತೆರೆದೆ;

ನನ್ನ ಬಳಿಯಿಂದೆ ನೀ ಹೋದುದನು ತಿಳಿದೆ.
ಅಂದಿನಾ ಮುದ್ದಿನೊಳಗಿದ್ದ ಸವಿಯನು ನಾನು
ಎಂದೆಂದು ಮರಳಿ ಕಂಡಿಲ್ಲವದಕೆಯೆ ನೀನು
ಅಂದಿನಂತಹ ನಿನ್ನ ನಗೆಯರಳ ಮೋರೆಯಲಿ
ಇಂದೊಂದು ಅಂದಿನಂದದ ಮುದ್ದನೀಯಮ್ಮ !

ಹೂದೋಟ

→*←

ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೂರ ಅಡಲಿಕೆ ಎಂದಕ್ಕ
ಕರೆದುಕೊಂಡೊಯ್ದಿರಲು ನಾನಾಗ ನಸುವೇಳೆ
ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಾಟ ಕಳೆಮಳೆಯಾಟವಾಡಿದೆನು.
ಮಣ್ಣ ಬಡಿಬಡಿದು ಗುಬ್ಬಿಯ ಮನೆಯ ಮಾಡಿದೆನು.
ಆಡುವುದು ಸಾಕಾಗಿ ನಿನ್ನ ನೆನಪಾಯ್ತು.
ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರಲೆಂದು ನನ್ನ ಮನವಾಯ್ತು.
“ ಕರೆಕೊಂಡು ನಡೆಯೆನ್ನ ಅಮ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ” ಎಂದು
ಕರೆಕರೆಯ ಮಾಡುತ್ತಲ ಅಕ್ಕನನು ಕಾಡಿದೆನು.
ಅವಳಾಗ ಮನೆಗೆ ನಡೆಯದೆ ನನ್ನ ಕರೆಕೊಂಡು
ಜವದಿಂದಲೊಂದು ಹೂದೋಟದೊಳು ನಡೆತಂದು
“ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಗೊನೆ ನೋಡು ! ಮಾಮರದ ಮಿಡಿ ನೋಡು !
“ ಸಂಪಿಗೆಯ ನನೆ ನೋಡು ! ಕೆಂಪು ಕಮಲವ ನೋಡು ! ”
ಎನುತ ತೋರಿಸಿದಳಾ ! ಏನದ ಚೆಲುವನ್ನು ;
ನನಗೆ ಮರೆಯಿಸಲೆಂದು ನಿನ್ನ ನೆನಪನ್ನು.
“ ಇದನೆಲ್ಲ ನಾನೊಲ್ಲೆ, ಅಮ್ಮನೆಲ್ಲಿಹಳದನು
“ ಮೊದಲು ತೋರಿಸುನನಗೆ ” ಎಂದು ನಾ ಕೇಳಿದೆನು.
“ ಅಮ್ಮನನು ಕೊಂಡು ನೀನೇನು ಮಾಡುವೆ ತಮ್ಮ ?
“ ಸುಮ್ಮನಿರು ! ನೋಡು ! ತೋಟವಿದೆಷ್ಟು ಚೆಲುವಿಹುದು ! ”
ಎನುತೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದಳಾ ! ಮತ್ತೆ ತೋಟವನು.
“ ನನಗೇನು ಬೇಡ ತೋಟವು ” ಎಂದೆ ನಾನು.
“ ಬೇಡತೋಟವನು ಸುಡು ! ಬೇಕು ಅಮ್ಮನು ” ಎನುತೆ
ಮೋಡಿಯಲಿ ಹೊರಳಿ “ ಅವ್ಯಾ ! ” ಎಂದು ಚೀರಿಡುತೆ
ಅಳುತ್ತಿರಲು ನಾನು ಬಂದೆತ್ತಿಕೊಂಡೆಯೆ ನೀನು.
ನಲುಮೆಯಿಂದುಬ್ಬಿ ತಬ್ಬಿದೆ ನಿನ್ನ ಕೊರಳನ್ನು .
ನಾನಳುವ ದನಿಯು ನಿನಗೆಂತು ಕೇಳಿಸಿತೆ ?
ನೀನಿಲ್ಲಿ ಬರಲು ದಾರಿಯನೆಂತು ಅರಿತೆ ?
ಅಂದವೇನೇನು ತೋರದೆ ತೋಟವಿದು ಮೊದಲು
ಚಿಂದವಿನಿತೇಕೆ ಕಾಣುವುದಮ್ಮ ! ನೀ ಬರಲು ?

ನಾನೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲೆ !

—*—

ಬಲ್ಲೆ ನನ್ನಯ ಬಗೆಯನು ಅಮ್ಮ ! ನಾ-
ನೆಲ್ಲವನು ತಿಳಿದಿರುವೆನು.

“ ತೊಡೆಯ ಬಿಟ್ಟಿಳಿಯನಿವನಾವಾಗಲೂ ” ಎಂದು
ಒಡವೆಗಳನೇನೇನೊ ಕೊಟ್ಟು ರಂಬಿಸಿಯೆಂದು
ಹೊರಗೆ ಆಡಲು ಕಳಿಸಬೇಕೆನುವೆಯೆನ್ನ.

ಅತಿಯೇನೇ ? ನಿನ್ನ ಮನಸಿನ ಮಾತುಗಳ ನಾ.
ಬೇಡಿನಾನಳುತಿರಲು ನೋಡಲೂ ಸಹ ಕೊಡದ
ಜೋಡುಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಬೇಡದೆಯೆ ಕೊಡುತಿರುವೆ !

ಬಲ್ಲೆನೊ ! ನಿನ್ನ ಮರೆಮಾತನೆಲ್ಲವನು

ಒಲ್ಲೆ ! ಕೊಂಡಿವನೀಗ ನಾ ಮಾಡಲೇನು ?
ಬಂಡಿ ಬಸವನು ಬೇಡ ! ಚೆಂಡು-ಚಿಣಿಗಳು ಬೇಡ !
ಗೊಂಡೆಕಟ್ಟಿದ ಗಿಳಿಯು ಅನಿ-ಕುದುರೆಯು ಬೇಡ !
ಗುಂಡು ಗುಳ್ಳೆಯು ಗಜಗ ಬೊಗರೆಗಳು ಬೇಡ !

ಬೆಂಡಬಾಜೆಯು ಗುಬ್ಬಿ ಕೊಳಲುಗಳು ಬೇಡ !
ಹಸುರುಹೂವಿನ ಮುಡಿಗೆ ಮೆಯ್ಯಮರೆಗಳನೊಲ್ಲೆ !
ಹೊಸರೇಸಿಮೆಯ ವಲ್ಲಿ ಜರಿಯಪಾವುಡ ಒಲ್ಲೆ !

ಕುಸುರೆಸೆವ ಚಿನ್ನರನ್ನದ ತೊಡವನೊಲ್ಲೆ !

ರಸಬೆರೆತ ತನಿವಣ್ಣ ತನಿಸುಗಳನೊಲ್ಲೆ !
ಏನನಿತ್ತರು ಒಲ್ಲೆ ! ಏನನಿತ್ತರು ಒಲ್ಲೆ !
ನಾನಿನ್ನ ತೊಡೆಮಡಿಲ ಬಿಟ್ಟಿಳಿಯಲೊಲ್ಲೆ !

ಮುಗಿಲ ಹೂ

—೨೩—

ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ಮಿನುಮಿನುಗಿ ನಗುತ್ತಿರುವ ತಾರೆಗಳು
ಹಗಲು ಹೋದೊಡನೆ ಎಲ್ಲಿಂದೆ ಬರುವವು ಹೇಳು !
ಪಾರಿಜಾತದ ಅರಳು ನಿತ್ಯ ನಮ್ಮಂಗಳದಿ
ಸೂರಿಯಾಗುವವಲಾ ಬೆಳಗಿನೊಳು ? ಆ ತೆರದಿ
ತಾರೆಗಳು ಸಂಜೆಲಗಾಮೊಡನೆಯೇ ದಿನದಿನದಿ
ಸೂರಿಯಾಗುವವಲ್ಲ ! ಈ ಮುಗಿಲಿನಂಗಳದಿ ;
ಸೂರಿಮಾಡುವರಾರು ಇಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನು ?
ತೋರಲೊಲ್ಲದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದನು ನೀನು.
“ ಸುರರ ಮನೆಮೇಲಿಹುದು ” ಎಂದು ನೀ ಹೇಳಿರುವೆ !
ಸುರರ ಮನೆಯಂಗಳದ ಪಾರಿಜಾತದ ಗಿಡವೆ
ಅರಳಿದರಳುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಸುರಿಸುವುದೇನು ?
ಅರಿತೆ ! ಅಹುದಹುದು ಬಿಡು ! “ ಅರಳೆ ಇವು ” ಎಂಬುದನು.
ಮಿರುಗು ಎನಿತಿಹುದವ್ವು ಈ ಹೂವುಗಳಿಗೆ !
ಅರಳಿಸುವುದೆದೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟಿದರ ಬೆಡಗೆ ?
ನೋಡು ! ನಮ್ಮಂಗಳದ ಪಾರಿಜಾತದ ಗಿಡವು
ಪಾಡಲ್ಲವಮ್ಮ ! ಸುಡುಗಾಡು ಹೂ ಬಿಡುತಿಹವು.
ನೋಡನೋಡುವುದರಲ್ಲಿಯೆ ಬಾಡಿ ಹೋಗುವವು.
ಬಾಡದಲೆ ಇಹವು ನೋಡೇ ! ಮುಗಿಲಹೂಗಳಿವು !
ಅಮ್ಮ ! ಬೇಗನೆ ಎನ್ನ ದೊಡ್ಡವನ ಮಾಡೆ !
ಒಮ್ಮೆಲೇ ನಾಮುಗಿಲ ಮುಟ್ಟುವೊಲುಮಾಡೆ !
ಬೇಗ ಬಳೆಯಿಸಿ ದೊಡ್ಡವನ ಮಾಡೆ ! ನೀನಿಂದು.
ಹೋಗಿ ನಾ ಮೇಲಿರುವ ಅರಳನಾರಿಸಿ ತಂದು
ಜೆನ್ನಾಗಿ ಸಮೆದು ಮಾಲೆಯನು ಮಾಡುವೆನು.
ನಿನ್ನ ಕೊರಳೊಳು ಹಾಕಿ ಸೊಬಗ ನೋಡುವೆನು.

ಕೂಗು-ಹುಡುಕು

ಬಂದೆನೊ! ಮನೆಗೆ “ಅಮ್ಮಾ!” ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಲಿ.
“ಕಂದ! ನಾನಿಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆಹೆನು ಬಾ” ಎನ್ನುತಲಿ
ನೀನು ಮೆಲುಮಾತಿನೊಳು ನಡೆದ ದನಿಗೇಳಿ
ನಾನು ಬಂದೆನು ಒಳಗೆ ಓಡುತ್ತೋಡುತ್ತಲಿ.

ಓಡುತ್ತೋಡುತ್ತಲಿ ಆತುರದಿ ಬಂದೆನು. ಇಲ್ಲಿ
ನೋಡಿದೆನು ನೀ ಕಾಣಲೊಲ್ಲೆ! ಇರುತ್ತಿಹೆಯೆಲ್ಲಿ?
ಕುರುಳ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಣೆಗೆಯಿಲ್ಲಿಹುದು.
ಮಿರುಗುಮೊಗ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕನ್ನಡಿಯು ಇಹುದು.
ತುರುಬಿನಲಿ ಮುಡಿದ ಅರಳುಗಳು ಸುರಿದಿಹವು.
ಕೊರಳಸರ ಬೆರಳುಂಗುರಗಳು ಬಿದ್ದಿಹವು.

ಅರಿಸಿಣದ ಕುಂಕುಮದ ಕರಡಿಗೆಗಳೆಹವಿಲ್ಲಿ.

ಅರಿಯೆನೇ? ಎಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನವಿವು! ನೀನೆಲ್ಲಿ?
ಅಡಗಿರುಹು ಮೂಡಿಹುದು ಇಲ್ಲಿ ಎಡೆಯಾಡಿದೊಲು.
ಹುಡುಗಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀ ನಾ ಬರಲು
ಅಡಗಿರುವೆಯೆಲ್ಲಿಯೋ! ಎಂದು ಕಾಣುವುದು.
ಹುಡುಕದೆಯೆ ಬಿಡುವೆನೇ? ನಿನ್ನನಾನಿಂದು!

ಎಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದರೂ ಹುಡುಕೆ ನಾ ಹಿಡಿಯುವೆನು.
ಬಲ್ಲೆನೊ! ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಟವನು.
ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮುನ್ನಿನೊಲು ನನ್ನ ಕರೆ ನೀನು.
ನಿನ್ನ ದನಿ ಬರುವ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವೆನು.

ಬೆಳದಿಂಗಳು

—*—

ತಿಂಗಳನ ತಂಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ನಲಿಯುತ್ತೆ ನಾನು
ಅಂಗಳದಿ ಕುಣಿದಾಡಿ ತಣಿಯಬೇಕೆನ್ನುವೆನು.
ಅಮ್ಮ! ಇದು ಏನೆ? ಕಿಡಿಗೇಡಿ ತಿಂಗಳನಿವನು
ಸುಮ್ಮನಿರದೆಯೆ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆಯೋ ಮಾಡುವನು.
ಒಮ್ಮೆ ಅರಳಿದ ತನ್ನ ಮೋರೆದೋರುವನು.
ಒಮ್ಮೆ ಮೋಡದ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುವನು.
ಏನಾದರೂ ತುಂಟತನವ ಮಾಡಲು ನಾನು.
ನೀನು ಸೆರಗಿನಲಿ ಮರೆಮಾಡುತಲಿ ಮೋರೆಯನು,
ಗುಮ್ಮನಂತಾಗಿ ಹೆದರಿಸುವೆಯಲೆ ನನ್ನನ್ನು ?
ಅಮ್ಮ! ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಚಿಂದಪ್ಪನಿವ ತಾನು
ಮರೆಮಾಡಿ ಮೋಡದಲಿ ತನ್ನ ಮೋರೆಯನು
ಕರಿಗುಮ್ಮನಾಗಿ ಹೆದರಿಸುತಿರುವನೇನು ?
ನಾನಂಜಿ ಅಳುತಿರುವನೇನೆಂದು ನೋಡಲಿಕೆ
ತಾನೆ ಮುಸುಕನು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೋಸರಿಸುತ್ತೆ
ಮರಳಿ ನಗುನಗುತೆನ್ನ ಮೋರೆಯನು ನೋಡುವನು.
ಅರಿಯುವನು ನಾ ನಸುವು ಅಂಜಿಲ್ಲವೆಂಬುದನು.
ಮುನ್ನಿನಂತೆಯೆ ಮುಗಿಲ ಮುಸುಕಹಾಕುವನು,
ನನ್ನನಂಜಿಸೆ ಮತ್ತೆ ಗುಮ್ಮನಾಗುವನು.
ಅಮ್ಮ! ನೀನೆನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರಲು, ನಾನು
ಗುಮ್ಮನಪ್ಪನು ಬಂದರೂ ಬೆದರದಿಹೆನು.

ದೇವರಗುಡಿ

- “ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇವನಿಹ ಪೊಡಮಡುತೆ ಬೇಡಿಕೊಳೆ
 “ ಕೊಡುವನವ ಬೇಡಿದುದನೆಂದು ” ನೀ ಹೇಳುತಲೆ
 ಹಿಡಿಸಲಾರದ ಹಿಗ್ಗಿನಿಂದೆ ನಾನೋಡೋಡಿ,
 ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಲಿ ಪೊಡಮಡುತೆ ಬಿನ್ನಹವಾಡಿ,
 ಎನಿತೆನಿತೊ ಬಗೆಯ ಬಯಕೆಯ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆ ;
 ಕೊನೆಗೆ ಬೇಸತ್ತು ನಿನ್ನಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದೆ.
 “ ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದರೆಯು ಅವ್ಮನೆಲ್ಲಿಯೊ ಹೊರಗೆ,
 “ ತೋರುತಿರುವೊಲು ನಿಜ್ಚ ಅವಳ ನಗೆಮೊಗವೆನಗೆ
 “ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ” ಮೋಡಿಯ ಹಿಡಿದು ಕೈಮುಗಿದು.
 ಬೇಡಿಕೊಂಡೆನು ; ಹೋಯಿತೆಲ್ಲ ಹುಸಿಯಾಗಿ ಅದು.
 ಎನಿತು ಹುಸಿನುಡಿಯ ಹೇಳಿದೆಯೆ ನೀನಿಂದು ?
 ಎನಿಸಿತಾ ! “ ನನಗೆ ಹೇಳಿದುದು ನಿಜ ” ವೆಂದು.
 “ ಕರೆದೊಡನೆಯೇ ನಾನು ಇರುವೆಡೆಯೊಳೇ ಅಮ್ಮ
 “ ಹೊರಟು ಬರುವಂತೆ ಬಲುಸರವ ನೀಡೆನಗೆಂದೆ.
 “ ಕರೆಯುವಳಲಾ ಅಮ್ಮ ನನ್ನನಿನುಡಿಯಿಂದೆ ?
 “ ನಿರುತವಾನುಡಿ ಕೇಳುತಿರಬೇಕು ಕಿವಿಗಿಂದೆ.
 “ ಮುದ್ದಾಡಿ ಮೆಯದಡವುವಾಗೆನ್ನ ಮೆಯ-ಮನವು
 “ ಹೊದ್ದಿದಂತಹ ಹಿಗ್ಗು ತಗ್ಗದೆಯೆ ಇರಲೆಂದೆ.”
 “ ತನ್ನ ಮೆಲುಗೈಯಿಂದೆ ಉಣ್ಣೆ ಸುತ್ತಿರಲಮ್ಮ
 “ ಅನ್ನವದು ಎನಿತು ಸವಿಯೆನ್ನಿಸುವುದೋ ? ಅಂತೆ
 “ ಇನ್ನಾರು ಉಣಿಸಿದರೆಯೊ ಅಮ್ಮನುಣಿಸಿದೊಲು
 “ ಜಿನ್ನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲೆಬೇಕು ನೀನೆಂದೆ.”

ಮತ್ತೆ ಎನಿತೆನಿತೊ ಮಾತನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ.

“ ವೃಥಾವಿದು ” ಎಂದರಿದು ‘ಮರಳಿ ನಾ ಬಂದೆ.

ಹುಡುಗರಾಡುವ ಬೊಂಬೆಯಂತಿರುವನಾ ದೇವ ;
ಕೊಡುವುದೇ ಅಕ್ಕನಾಟದ ಬೊಂಬೆ ಬೇಡಿದುದ ?
ಪೊಡೆಮಡುತೆ ಕೈಮುಗಿದು ನಾನೀಗ ಬೇಡಿದುದು
ಹುಡುಗಾಟ ಹುಚ್ಚಾಟವೆಂದು ತಿಳಿದೆನು ಬಗೆದು.

ಹುಸಿಹೇಳಿ ಗುಡಿಗೆನ್ನ ಹೊರಡಿಸಿದುದೇಕೆಂದು

ಹಸನಾಗಿಯೆಲ್ಲವನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿಹೆನಿಂದು

“ ಮನೆಯಲಿರೆ ಬರಿದೆ ಇವ ಗುಣಗುಣಿಸುವನು ” ಎಂದು

“ ಬೇಡಿ ಏನೇನನೋ ಮೋಡಿಗೊಳುವನು ” ಎಂದು

“ ಕರೆದುಕೊಳು ಬಳೆಯಲ್ಲಿ ಎನುತೆ ಕಾಡುವ ” ನೆಂದು
ಮರೆವುಗೊಳಿಸಲು ನನ್ನ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿದೆ ; ಅಹುದು !

ಬಿಡೆ ! ತಿಳಿದೆನೆಲ್ಲ ! ಹೇಳಿದೆಯೆ ಹುಸಿಯನ್ನು.

ಗುಡಿಯಲಿಹ ಕಲುಬೊಂಬೆ ದೇವನೇನವನು ?

ಬೇಡಿದುದ ನೀಡದವ ದೇವನೆಂತಹನೆ ?

ಬೇಡದೆಯೆ ನೀಕೊಡುವೆ ದಿಟ ! ದೇವಿ ನೀನೆ !

ಹೆ ದ ರಿ ಕೆ

→❖←

ಕರಿಗತ್ತಲಲಿ ನಾನು ಬಲುಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುತಲಿ
ಬರುತಿರಲು ಕರಿಯ ಬಣ್ಣದುದೇನೋ ! ಎದುರಿನಲಿ
ಕದಲದೆಯೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದು ನೋಡಿದೆನು.
ಹೆದರಿ ಅಲ್ಲಿಯೆ ನಿಂತೆ ಇಡದೆ ಅಡಿಗಳನು.
“ ನನ್ನ ಸಂಜಿಸಲೆಂದು ಅಕ್ಕನಾವಾಗಲೂ
“ ಎನ್ನುತ್ತಿಹ ಕರಿಗುಮ್ಮ ಇದುವೆ ಏನೋ ! ” ಎಂದೆ.
ಗುಮ್ಮ ನೆನಪಾಗೆ ಎದೆಯೊಡೆದು ಹೆದರಿದೆನು.
“ ಅಮ್ಮ ! ಅಯ್ಯೋ ! ಬಾರೆ ! ” ಎಂದು ಒದರಿದೆನು.
ನನ್ನ ಬಳಿಗೆಯೆ ಗುಮ್ಮ ಒರುವುದನು ನೋಡಿದೆನು.
“ ಇನ್ನು ಇದು ನನ್ನ ನುಂಗುವುದೆಂದು ” ನಡುಗಿದೆನು.
“ ಗುಮ್ಮನಿದು ಬಂದು ನುಂಗುವುದು ನನ್ನನ್ನು.
“ ಅಮ್ಮ ! ಗಡ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳೆ ! ” ಎಂದು ಕೂಗಿದೆನು.
ಕೂಗಿ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಬೀದಿಯೊಳು ಬಿದ್ದುರುಳುತಿರೆ
ಅಗ ಗುಮ್ಮನೆ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ವೈ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರೆ
ನಿನ್ನ ಕೈ ಸೋಂಕೆದೊಲು ಎನ್ನಿಸಿತು ನನಗೆ.
ಕಣ್ಣನೆರಡೂ ತೆರೆದು ನೋಡಿದೆನು ಮೇಗೆ.
ಕರಿಗುಮ್ಮನಾ ಕರಡಿವೊಗವ ಕಾಣದೆ ಈಗ
ಮಿರುಗುತ್ತಿಹ ನಿನ್ನ ನಗೆವೊಗವ ನೋಡುತ್ತಲಿರುವೆ.
ಮರುಳನಮ್ಮಾ ! ನಾನು ಕತ್ತಲೊಳು ನಿನ್ನನೇ
ಕರಿಗುಮ್ಮನೆಂದರಿದು ಎಸಿತು ಹೆದರಿದೆನೆ ?

ನಾ ನು-ಅ ಕ್ಕ

ನೀನಿತ್ತ ತಿನಿಸನ್ನು ಮಡಗಿಕೊಂಡುಡಿಯಲ್ಲಿ
ನಾನು ಅಕ್ಕನು ಕೂಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿರೆ ಹಾದಿಯಲಿ
ಕೈಯಿಲ್ಲದವರು ಕುಂಟಿರು ಕಳೆದಕಣ್ಣವರು
ಮೈಯಳವು ಮುಗಿದವರು ಮಾತಿಲ್ಲದವರು
ಬೀದಿಯಲಿ ಕುಳಿತು ಬರಿಮೆಯ ಬರಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲಿ
ಹೋದ-ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗು ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತಲಿ
“ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಬಳಲುವೆವು ಮಾಡಿ ಧರ್ಮವನು !
“ ಕೊಟ್ಟುಹೋಗಿರಿ ! ಕರುಣೆಯಲಿ ಕಾಸುತಿದೆಯನು ! ”
ದನಿದೆಗೆದು ದೈನ್ಯದಲಿ ಕೂಗಿಕೊಳುತಿರಲಿಂತು
ಮನದಿ ಮರುಕವು ಮೊಳೆದು “ ಅಯ್ಯೋ ” ಎಂದೆನ್ನಿಸಿತು.
“ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡೇ ಅಕ್ಕ ಇವರು ಪಡುತಿಹ ಗೋಳು
“ ಇಲ್ಲವೇನೋ ? ಇವರಿಗನ್ನ ಅರಿವೆಗಳು.
“ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದೊರಲುತಿರುವರು ಪಾಪ ! ಅದರಿಂದೆ
“ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವಾ ! ನಮ್ಮ ಬಳಿಯ ತಿನಿಸನು ” ಎಂದೆ.
“ ಮತ್ತೆ ಬೇಡಿದರೆ ಅಮ್ಮನು ನಮಗೆ ಕೊಡಳೇನು ?
“ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುವ ! ಎಲ್ಲವನು ” ಎಂದೆ ನಾನು,
ನುಡಿಯ ಕೇಳುತೆ ಅಕ್ಕ ಸಿಡುಕು ನೋರೆಯಮಾಡಿ
“ ನಡೆ ! ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ನಾ ಸುಡುಗಾಡ ತಿರುಕರಿಗೆ
“ ನನಗೆ ತಿನಲೆಂದು ಕೊಟ್ಟುಹಳಮ್ಮನಿದನು
“ ನಿನಗೆ ಬೇಕಿರಲು ಕೊಡು ! ನಿನ್ನ ತಿನಿಸನ್ನು ”
ಎನುತೆ ನುಡಿಯಲು ಅಕ್ಕ, ಮನದೊಳಗೆ ಯೋಚಿಸಿದೆ ;
“ ತಿನಿಸು ನನ್ನದು ತೀರ ಕೊಂಚವೇ ಬಳಿಯಲಿದೆ.

“ ಇನಿತನೇ ಕೊಡಲು ಈ ಜನಕೆ ಸಾಲುವುದೇ ?

“ ಇನಿತರಿಂದಲೆ ಇವರ ಮನವು ತಣಿಯುವುದೇ ?

“ ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಸನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆಯೆ

“ ಚೆನ್ನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗದನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

“ ನನಗಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇತಕೊ ? ” ಎಂದೆ;

“ ಎನಿತೆನಿತೊ ಮಾತ ಮನದೊಳಗೆ ಯೋಚಿಸಿದೆ.

“ ಹಂಚಿಕೆಯ ಕಾಣದಲೆ ಕೊಂಚಕೊಂಚವೆ ಅದನು

ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟೆನು, ಅವರು ತಿನಲು ನಾ ಹಿಗ್ಗಿದನು.

ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನನಗೀಯುವಾಗ ತಿಳಿಸನು ನೀನು

ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಕೊಡುವೆಯೇನು ?

* * * * *

ನನ್ನಲಿಹ ತಿಳಿಸೆಲ್ಲ ತೀರಿಹೋದುದಕಂಡು

ತನ್ನದನು ತೆಗೆದಕ್ಕ ಕೈಯೊಳೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು

ಅಣಕಿಸುತೆ ಆಸೆದೋರಿಸುತೆ ಬರುತಿರಲು

ಮೊನೆಯಾಗಿರುವ ಕಲ್ಲನೊಂದನೆಡಹಿದಳು.

ಎಡಹಿ ದಾರಿಯೊಳು ದಡಿಲನೆ ಬೀಳೆ, ಕೈಯಲ್ಲಿ

ಹಿಡಿದ ತಿಳಿಸದು ಬೆರೆತು ಹೋಯ್ತು ಹುಡಿಮಣ್ಣಿನಲಿ.

ತೊಡೆದು ಹೋಯಿತು ಒಡಲಿಗೆಲ್ಲ ದಾರಿಯ ದೂಳಿ.

ಒಡನೆ ಎದ್ದಳು ಸಾವರಿಸಿಕೊಳುತೆ ಮರಳಿ.

ತೊಡೆದ ಹುಡಿಯನು ಕೊಡಹಿ ಒಡೆದ ಅಡಿಯನು ತೀಡಿ

ಹಿಡಿದ ತಿಂಡಿಯದೆಲ್ಲ ಹೂಡಿಗೂಡಿದುದ ನೋಡಿ

ಪಡುತೆ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಡುಮೋರೆಯನು ಮಾಡಿ

ನಡೆದು ಬಂದಳು ಮತ್ತೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಕೂಡಿ.

“ ಬಂದೆ ಹುಡಿಗೂಡಿತಯ್ಯೋ ! ನನ್ನ ತಿಳಿಸೆಲ್ಲ ;

“ ತಿರುಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಾದರೂ ಸರಿಯಿತ್ತು.”

ಕಳವಳದಲಿಂತಕ್ಕನಾಡಿದಾ ನುಡಿಗೆ

ಬಲವಾದ ನಗೆ ತುಂಬಿಬಂದಿತು ! ನನಗೆ.

ಹೇಗೆ ಬರಲಿ?

→❖❖←

ಹೇಗೆ ನಾ ಬರಲಿ? ಹೇಳೇಗಲೇ ಅಮ್ಮಯ್ಯ!
ಬೇಗ ಕರೆಕೊಂಡು ಯಾವಾಗ ಮುದ್ದಿಡುವೆ?
ಜರಿಯ ಮುಡಿಗೈದು ಮುಡಿದು ಮಿರುಗು-ಮೆಯ್ ಮರೆತಳೆದು
ಕೊರಳ ಸರಪದಕ ಅರಳೆಲೆ ಹರಳಿನಲಿ ಹೊಳೆದು,
ನಡುವಿನಲಿ ಹೊಂಗೆಜ್ಜೆಯುಡುದಾರವನು ತೊಟ್ಟು
ಅಡಿಗಳಲಿ ಜಣಜಣನೆ ನುಡಿದ ನೇವುರವಿಟ್ಟು
ಬೆರಳ ಹೊನ್ನಂಗುರದ ಬೆಳಕಬೀರುತಲೆ
ಅರಸುವಗನಂತಾಗಿ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರಲೆ?
ಅಲ್ಲದೆಯೆ ನನ್ನ ಮೈಯೆಲ್ಲವೂ ಕಾಂಬಂತೆ
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಿದಿರುವ ಮುಡಿಗೆ ಮೆಯ್ಯರೆ ತೊಡುತೆ
ನಾರ ಹುರಿಯನ್ನೆ ಉಡುದಾರದಂದದಿ ಬಿಗಿದು
ದಾರಿಯಾ ಹುಡಿ ಮೆಯ್ಯೆ ಸಾರಿಸಿದ ತೆರತೊಡೆದು
ಬರಿದು ಬರಿದಾದ ಕೈಕಾಲು ಕೊರಳಿನಲೆ
ತಿರುಕರಾ ಮಗುವಾಗಿ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರಲೆ?
ತಿರುಕನಾಗುವೆನೆನಲು ಮೋರೆಯನು ಮುರಿಯುವೆಯೆ?
ಅರಸುವಗನಾಗಿ ಬಂದರೆಯೆ ನಿನಗದು ಸರಿಯೆ?
ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ನಾನು ತಿರುಕರ ಹುಡುಗನಾಗಿ,
ಬರಗೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇನಮ್ಮ ನನ್ನನು ಬಳಿಗೆ?
ಇರಲಿ! ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕರೆಕೊಳಲು ಬಾ! ನೀನು!
ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನಯ ಬಳಿಗೆ ನಾನು.

ನೀನೇ ಬೇಕು !

ನೀನೇ ಬೇಕಾ ! ನನಗೆ ನೀನೇ ಬೇಕು.

ಎನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ರಮಿಸುವುದು ಸಾಕು.
ನೆರೆದ ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಹೊರಗಾಡುತ್ತಲಿ,
ಸಿರಿವಂತಹುಡುಗಿಯರ ಜರಿಯುಡಿಗೆ ನೋಡುತ್ತಲಿ,
ನೋಡಿ “ ಅಂತಹದೆ ತನಗೂ ಬೇಕು ” ಎನ್ನುತಲಿ
ಓಡಿಬರುವಳು ಅಕ್ಕ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬೇಡುತ್ತಲಿ.

ಕಾಡಿ ಅಳುತ್ತಳುತೆ ಹಟಮಾಡಿ ಹೊರಳುವಳು.

ಕೂಡೆ ನೀನದನುಡಿಸಿ ಹೊರಗೆ ತೆರಳುವಳು.
ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಓಡೋಡಿ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರುತಕ್ಕ
“ ಚೆನ್ನದಾ ಬಳೆಬೇಕು ರನ್ನದೋಲೆಯು ಬೇಕು
“ ಹೊನ್ನವೂಸರ ಬೇಕು ಬಣ್ಣಗುಪ್ಪಸ ಬೇಕು
“ ಚೆನ್ನಾದ ಮುತ್ತ ಮಣಿಕದ ಮೂಗುತಿಬೇಕು ”
ಎನ್ನುತಲಿ ನಿನ್ನನೆನಿತೆನಿತೊ ಕಾಡುವಳು.

ಇನ್ನು ನೀನವನಿಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಓಡುವಳು.
ನೋಡಿದುದನೆಲ್ಲವನು ಬಯಸಿ, ನಿನ್ನಯ ಬಳಿಗೆ
ಓಡಿಬರುವಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ.
ಎನಿತ ನೀನಿತ್ತರೂ ಮನ ತಣಿಯದಕ್ಕನಿಗೆ.
ದಿನವೆಲ್ಲವೂ ಬಂದು ಕಾಡುವಳು. ಇಂತಾಗೆ
ಒಲ್ಲೆನಾನುಳಿದ ಒಡವೆಯ ಸುಟ್ಟುಹಾಕು !
ಎಲ್ಲ ಕೊಡಬಲ್ಲ ನೀನೇ ನನಗೆ ಬೇಕು !

ಮಲೆಯ ಮರ

—*—

ಮುಗಿಲ ಮುಟ್ಟುಕೆ ಬಳೆದ ಮಲೆಯ ಮೇಲೆಲ್ಲಿಯೋ !

ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಹೂ ಬಿಡುವ ಮರವೊಂದಿರುವುದೆಂತೆ ;

ಬೆಳಗಿನಲಿ ನೇಸರನು ತೊಳುಗುತ್ತಲಿ ಬರಲದಕೆ

ಅಳತೆಯಿರದನಿತು ಅರಳುಗಳು ಅರಳುವವೆಂತೆ ;

ಕಂಪು ನಮ್ಮಂಗಳದ ಸಂಪಿಗೆಗೆ ಹಿರಿದೆಂತೆ ;

ಸೊಂಪು ಮಿರುಗುವ ಮಿಸುನಿಗೆಂಪ ಮೀರುವುದೆಂತೆ ;

ಅರಳುಗಳ ನರುಗಂಪು ಗಾಳಿಯೊಳು ತೂರಿ,

ಬರಿದೆ ಹೋಗುವುದೆಂತೆ ಮುಗಿಲೊಳಗೆ ಸೇರಿ.

ಹಗಲೆಲ್ಲ ಅರಳರಳಿ ನಗುತಿರುವ ಹೂವುಗಳು,

ಹಗಲು ಹೋಗಲು ಮೊಗವ ಮುಗಿದು ಬೀಳುವವೆಂತೆ ;

ಅರಳನಾರಿಸಿ ತರುವರಾರಾರು ಇರರೆಂತೆ ;

ಬರಿದೆ ಮಣ್ಣೊಳು ಬಿದ್ದು ಬೆರೆತು ಹೋಗುವವೆಂತೆ ;

ಮರಿಮೋಡಗಳು ಮಾತ್ರ ತೆರಳಿ ಮೇಯಲಿಕಲ್ಲ

ತಿರುಗಾಡುತಿಹವೆಂತೆ ತೀರ ತುದಿಮಲೆಯಲ್ಲಿ.

ಬೆರೆತು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಬೆಟ್ಟವನು ಸೇರಿ,

ಅರಳನಾರಿಸಿ ತರುವ ! ನಡೆ ! ಮೇಲೆ ಏರಿ.

ಏರಲಿಕೆ ಮಲೆಯನಾರಾರಿಗೂ ಬರದೆಂತೆ ;

ಏರಿಹೋಗುವ ಹದನ ಹೇಗೆ ? ಹಾ ! ಹಾ ! ಅರಿತೆ.

ಮಲೆಗೆ ಮೇಯಲಿಕೆ ಮೋಡಗಳು ಹೋಗುವವಲೇ ?

ಕುಳಿತುಕೊಳುವಾ ! ಒಂದು ಮರಿಮೋಡದಾ ಮೇಲೆ.

ನಸುವು ನೋವಿಲ್ಲದೆಯೆ ಮಲೆಯ ಮೇಲೇರುವೆವು.

ಹೊಸತರದ ಹೂಬಿಡುವ ಮರದ ಬಳಿಸಾರುವೆವು.

ಬೆರೆತು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಅರಳನಾರಿಸುವಾ !

ಹೊರಲಾರದನಿತು ಬುಟ್ಟಿಯ ತಂಬಿ ತರುವಾ !

ಬೇಗ ಕರಿಯಮ್ಮ ! ಮರಿಮೋಡವೊಂದನ್ನ ;

ಹೋಗುವಾ ! ಹೂತರಲು, ತಡೆಯೇತಕಿನ್ನು ?

ನಿನ್ನ ನಡತೆ

—*—

ತನಿಸುದೊರೆಯದೆ ಒಡಲು ಒಣಗಿ ಬಡವಾದವರು
ಎನಿತೋ ತಿರುಕರು ಪಾಪ ! ದಿನದಿನವು ಬರುತಿಹರು.
“ ಒಳ್ಳೆತಾಗಲಿ ” ಎಂದು ನಿನ್ನನೋಲೈಸುವರು.
“ ಒಳ್ಳೆಹಸಿದಿಹೆ ”ವೆಂದು ಒಡಲ ತೋರುವರು.
ಅಡಿಗೆ ತಲೆಬಾಗುವರು. ನಿಡುಸರದೆ ಕೂಗುವರು.
“ ಹಿಡಿಯನ್ನ ಕೊಡಿ ! ” ಎಂದು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಬೇಡುವರು.
ಬೇಡುವರು ಕಾಡುವರು ಮೋಡಿಯಲಿ ಕೂಡುವರು.
“ ನೀಡಮ್ಮ ! ” ಎಂದು ಸರವೆತ್ತಿ ಹಾಡುವರು.
ಬೇಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡದೆಯೆ ನೀನಿರುವೆ ;
ಕಾಡಿದರೆ ಬಿರುನುಡಿಯನಾಡಿ “ ನಡೆ ! ನಡೆ ! ” ಎನುವೆ ;
ಹಿಡಿಯನ್ನವನು ಕೂಡ ಕೊಡದೆ ಬರಿಗೈಯಲಿಯೆ
ಬಡವರನು ಮರಳಿಸುವೆ ; ಇದು ನಿನಗೆ ಸರಿಯೆ ?
ನನ್ನೊಡಲು ತುಂಬಿಹುದು ಅನ್ನ ಸಾಕಾಗಿಹುದು ;
ತನ್ನವುದು ಇನ್ನು ಬೇಡೆನ್ನವಂತಾಗಿಹುದು ;
ಒಲ್ಲೆನೆಂದರು ನನಗೆ ಇನ್ನಿಷ್ಟು ತಿನ್ನೆನುವೆ ;
ಒಳ್ಳೆ ಬಲುಮೆಯಲಿ ನೀನುಣ್ಣಿಸಲು ಬರುವೆ.
ಅನ್ನವನು ಒಲ್ಲೆನೆನೆ “ ಹಣ್ಣುಗಳ ಹಿಡಿ ! ” ಎನುವೆ.
ಹಣ್ಣಿನಗೆ ಸಾಕೆನಲು “ ಹಾಲಕುಡಿ ಕುಡಿ ! ” ಎನುವೆ.
ಒಲ್ಲೆ ಹಾಲನು ಎನಲು ಇನ್ನೇನನೋ ಕೊಡುವೆ.
ಒಲ್ಲೆನೆಂದರು ಮತ್ತೆ “ ತಿನ್ನು ತಿನ್ನೆ ”ನುವೆ.
ಬೇಕೆಂಬ ಬಡವರನು ನೂಕಿ ಹೊಡೆದಟ್ಟುವೆಯೆ,
ಸಾಕೆಂದರೆಯು ನನಗೆ ಬಲುಮೆಯನು ಮಾಡುವೆಯೆ.
ಅಮ್ಮ ! ಇದು ಏನೆ ? ನಿನ್ನಯ ನಡತೆಯೆಂತಹದೆ ?
ಒಮ್ಮೆಲೆ ನನಗೆ ಬಲುನಗೆಯು ಬರುತಿಹುದೆ.

ದೀವಳಿಗೆ

—*—

ಮುಂದೆ ದೀವಳಿಗೆ ಬರುವುದು ಬರುವುದೆಂದೆನಗೆ
ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಹುಸಿಯ ಹೇಳುತಿರುವೆಯೆ ಹಾಗೆ.
ಬಂದು ಹೋದುವು ಎನಿತೂ ಹುಣ್ಣಿಮೆ-ಅವಾಸಿಗಳು.
ಸಂದು ಹೋದುವು ದಸರೆ-ಮಾನವಮಹಬ್ಬಗಳು.

ಬರಲಿಲ್ಲವೇಕಮ್ಮ ? ದೀವಳಿಗೆಯಿನ್ನೂ
ಬರಲೆಬಾರದು ಎಂದು ಬಗೆದಿರುವುದೇನು ?

“ ಮುಗಿಯೆ ಮಳೆಗಾಲವಿದು ಮೋಡವೆಲ್ಲವು ತೆಗೆದು
“ ಮುಗಿಲೆಲ್ಲ ಮಿನುಗುವುದು ; ಹಗಲು ಜಗಜಗಿಸುವುದು.
“ ಬಗೆಬಗೆಯ ಬೆಳೆಯಿಂದೆ ಇಳೆಯೆಲ್ಲ ಹೇರುವುದು.
“ ಸೊಗಸಿನಾ ದೀವಳಿಗೆ ಹಬ್ಬ ಬರುವುದು ಅಂದು ”

ಹಗಲೆಲ್ಲ ಇಂತೆನಗೆ ಹೇಳುವೆಯೆ ನೀನು.
ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲವೆ ಕೆಟ್ಟ ಮಳೆಗಾಲವಿನ್ನೂ ?
ದೀವಳಿಗೆಯಾ ಹಬ್ಬ ಬರಲಂದು ಇರುಳಲ್ಲಿ
ದೀವಿಗೆಗಳೇ ಎಂತೆ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ,
ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಊರೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಗೆ,
ಜನರು ಬೆಳಗಿಸುವ ಸೊಡರೆನಿತೆನಿತೂ ಮಿನುಮಿನುಗೆ,
ಹರಿದು ಸುತ್ತಲು ಸೊಡರುಗಳ ಬೆಳಕು ತಾನೆ
ಇರುಳಲಿಯು ಕರಿಗತ್ತಲಿರದಲ್ಲವೇನೆ ?

“ ಮುಂದೆ ದೀವಳಿಗೆ ಬರೆ ಹಗಲ ಪಂಜುಗಳನ್ನು
“ ತಂದು ಕೊಡುವೆನು ನಿನಗೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ನೀನು.
ಹಗಲ ಪಂಜನು ಹಚ್ಚಿ ಹಬ್ಬದಿರುಳೆಲ್ಲವನು
ಹಗಲಿನೊಲು ಹೊಳೆಹೊಳೆಯುವಂತೆ ನಾ ಮಾಡುವೆನು.

ಕರಿಯ ಮೋರೆಯ ಇರುಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಗೆ,
ಮರೆಯಾಗದಲ್ಲವೇ ನಿನ್ನ ಮೊಗವೆನಗೆ ?
ಬರಲೊಲ್ಲದೇಕಮ್ಮ ದೀವಳಿಗೆಯಿನ್ನೂ ?
ಬರುವುದಕೆ ಹಂಚಿಕೆಯ ನಾ ಮಾಡಲೇನು ?

ಹಾಡು

-೩೩-

“ ದನಿಯು ನಿನ್ನದೇ ಒಳ್ಳೆ ಇನಿದೆ”ನುತೆ ಬಣ್ಣಿಸುತೆ,
ಜನರೆಲ್ಲ ನೈರಿದು ಸವಿನುಡಿಯಾಡಿ ರಂಚಿಸುತೆ,
ಎನಿತೆನಿತೋ ತನಿಸುಗಳ ನಿನಗೀವೆನೆಂದೊರೆದು,
ನನಗೆ ಕಾಡುವರಮ್ಮ ಹಾಡುಗಳ ಹೇಳೆಂದು ;
ನಾನವರ ಸವಿಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುವೆನು ;
ಎನೇನೋ ! ಮನಕೆ ಬಂದಂತೆ ಕೂಗುವೆನು.
ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಹಾಡಿ ನೆರೆದ ಮಂದಿಯ ಮನಕೆ
ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಣವನೊದವಿಸಬೇಕು ! ಎಂದೆಣಿಕೆ ;
ಹವಣಿಸುವೆ ನಾನೆನಿತೋ ! ನಿನ್ನಂತೆ ಹಾಡಲಿಕೆ ;
ಸವಿಯೆ ತುಂಬದು ನಾನು ನುಡಿಯುವಾ ಸರಿಗಮಕೆ.

ನಿನ್ನ ಕೊರಳದು ಏತರಿಂದೆ ಮಾಡಿಹುದೆ ?
ಚೆನ್ನಕೋಗಿಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕುಕಿಲುವುದೆ ?
ಇರಲು ಹಾಗೆಯೆ ನಾನು ಹಾಡುಗಳ ಹೇಳುತ್ತೆ
ಕರಿಯ ಸೀರೆಯ ನಡುವೆ ಜರಿಯಹೂ ತೆಗೆದಂತೆ,
ಬರುವುದೊಮ್ಮೆಮ್ಮೆ ನುಡಿ ನಿನ್ನ ಮೆಲುದನಿಯಂತೆ ;
ಬರಲು ನೆರೆದವರು ತಲೆದೂಗುವರು ಬಣ್ಣಿಸುತೆ.

ನನ್ನೆದೆಯು ಕೂಡ ನಸುವೇಳೆಯರಳುವುದು.
ನಿನ್ನಂತೆ ಹಾಡಲಿಕೆ ಬಂದಿತೆನಿಸುವುದು.
ಮರಳಿ ಆಗಲೆ ನನ್ನ ಮರುಳುತನ ಹೊಳೆಯುವುದು.
ಹುರುಳಿರದ ಗರುವನಾ ತಳೆದಿನೆಂದೆನಿಸುವುದು.

“ ಬರುವುದೇ ಅಮ್ಮನಾ ಸರದಸವಿ ? ” ಎಂದೆನುವೆ.

ತಿರುಗಿ ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಹಾಡಲಿಕೆ ಹವಣಿಸುವೆ.

ನನ್ನ ಹಾಡೆಲ್ಲ ನಿನ್ನಂತೆ ಸವಿಯೆನಿಸುವೊಲು
ಚೆನ್ನಾದ ಸರವ ತೆಗೆಯಲು ನನಗೆ ಹೇಳು !

ಪು

—೩—

ಹಾಡು ಹಾಡೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ; ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಡಿದೆನು.

ನೋಡು ! ಇದರೊಳು ಒಪ್ಪುತಪ್ಪು ಎನಿತೆಂಬುದನು.
ಆಕ್ಕನೆದುರಿಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಇದನೆ ನಾ ಹಾಡಿದೆನು.

ನಕ್ಕು ನುಡಿದಳು ಆಕೆ ; “ ಎನು ಹಾಡಿದೆ ಮಣ್ಣು !
“ ದನಿಯೊ ಧಾಟಿಯೊ ಮನವ ಬಿನದಿಸುವ ರಾಗಗಳೊ ?
“ ಇನಿತಾದರೂ ಇಲ್ಲ, ಬರಿಯೆ ಕೋಣನ ಕೂಗು. ”

ಆಕ್ಕನೀ ತೆರದಿ ನುಡಿಯಲು ಮೂಗ ಮುರಿದು,
ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುವಂತಾಯಿತಮ್ಮ ! ನನಗಂದು.

“ ಇನ್ನು ನಾನೆಂದೆಂದು ಹಾಡಬಾರದು ” ಎಂದೆ.

ಇನ್ನೇನನೋ ಬಗೆದೆ, ಹಾಡುವುದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ.

“ ಹಾಡನೊಂದಾದರೂ ಹೇಳು ಹೇಳೈ ! ” ಎಂದು
ಮಾಡುತಿರುವೆಯೆ ಒಳ್ಳೆ ಬಲುಮೆಯನು ನೀನಿಂದು.

ಹೇಗೆ ನಾ ಹಾಡಿದರು ಹಿಗ್ಗಿನಿಂದಾಲಿಸುವೆ.

ಜಾಗು ! ಭಲ ! ಭಲ ! ಎನುತೆ ಮೈದಡವಿ ಮುದ್ದಿಸುವೆ.

ಪಾಡು ಇದ್ದರೆಯು ಹೇಳುವಳಕ್ಕಾಡೆಂದು.

ಹಾಡೆನಮ್ಮಾ ! ಇನ್ನು ಅವಳೆದುರಿಗೊಂದು.

ಬೇಸರಿಯದಲೆ ಕುಳಿತು ನೀಕೇಳುವುದರಿಂದೆ

ಬೇಸರಿಕೆ ಬರದು ಹಾಡಲು ನನಗೆ, ಅದರಿಂದೆ

ಹಗಲು ಮುಗಿಯುವ ವರೆಗೆ ಇರುಳು ತೆರಳುವವರೆಗೆ,

ತೆಗೆದು ಬಲುಸರವನ್ನು ಮುಗಿಲ ಮುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ,

ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲಿ ಕುಳಿತು ಹಾಡಿಯೇ ಹಾಡುವೆನು.

ಇನ್ನು ತೆರೆದಿಹ ಬಾಯ ಮುಚ್ಚದೆಯೆ ಸಾನಿಹೆನು.

